

SPIS TREŚCI:

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	PODSTAWY, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	3
1.2.	METODY I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	3
2.	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
2.1.	TEREN OBJĘTY PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU I JEGO OBECNE ZAGOSPODAROWANIE	5
2.2.	CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH	6
2.3.	POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI	9
2.4.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	9
3.	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU	11
3.1.	UKSZTAŁTOWANIE TERENU	11
3.2.	BUDOWA GEOLOGICZNA	11
	ZŁOŻA KOPALIN I WARUNKI GÓRNICZE	12
	OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI	12
3.3.	WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE	12
	JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPd)	13
3.4.	POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY	14
3.5.	HYDROGRAFIA	14
3.6.	KLIMAT	17
3.7.	WARUNKI AEROSANITARNE	17
3.8.	KLIMAT AKUSTYCZNY	18
3.9.	BIOSFERA	19
	FLORA	20
	FAUNA	21
3.10.	Obszary Chronione	21
4.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	22
5.	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	23
6.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	25
7.	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA ŚRODOWISKO, A TAKŻE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW	26
7.1.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000	27
7.2.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GRUNTY	28
7.3.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	29
7.3.1.	Wpływ na Jednolite Części Wód	31
7.4.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE	32
7.5.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI	34
7.6.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ROŚLINY, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	40
7.6.1.	Wpływ na Teriologiczne Korytarze Ekologiczne	42
7.7.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE	43
7.7.1.	Lasy Chronne	43
7.7.2.	Grunty Rolne i Leśne	43
7.7.3.	Złoża Kopalin	43
7.8.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ	43
7.9.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA DOPRA MATERIAŁNE I ZABYTKI	44
7.10.	USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W KONTEKŚCIE ZAŁOŻEŃ STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030	47
8.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	48

9.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	49
10.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	49
10.1.	OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	50
10.2.	OCHRONA ŚRODOWISKA WODNO - GRUNTOWEGO.....	50
10.3.	OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM	51
10.4.	OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ	52
11.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	52
12.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	53
13.	DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA WYBRANYCH ELEMENTÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENU ORAZ UWARUNKOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH.....	57

SPIS RYSUNKÓW:

RYSUNEK 1	Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle granicy administracyjnej miasta Bytomia.....	5

SPIS TABEL:

TABELA 1	Poziom dźwięku emitowanego do środowiska z poszczególnych źródeł – notowany w graniach analizowanego terenu...	19
TABELA 2	Charakterystyka typów oddziaływań.....	27
TABELA 3	Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.....	36
TABELA 4	Obiekty budowlane wpisane do rejestru zabytków nieruchomości województwa śląskiego, zlokalizowane na obszarze projektu planu.....	45
TABELA 5	Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków oraz obiekty i wartości kulturowych, objęte ochroną w planie	45
TABELA 6	Cmentarze, objęte ochroną w planie.....	46
TABELA 7	Zestawienie stanowisk archeologicznych, zlokalizowanych na obszarze planu	47

SPIS ZDJĘĆ*:

ZDJĘCIE 1	Zabudowa mieszkaniowa przy ul. Oświęcimskiej oraz wieża wodna – obiekt zabytkowy.....	57
ZDJĘCIE 2	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, w rejonie ul. Północnej.....	57
ZDJĘCIE 3	Budynek Państwowych Szkół Budownictwa wraz z zielenią urządzoną, ul. Powstańców Śląskich.....	58
ZDJĘCIE 4	Stacja elektroenergetyczna Bołko 110 kV, ul. Mickiewicza	58
ZDJĘCIE 5	Cmentarz parafialny przy ul. Powstańców Śląskich	59
ZDJĘCIE 6	Monocenozy nawłoci (<i>Solidago</i> sp.), w rejonie nieużytków w północnej części terenu	59
ZDJĘCIE 7	Obszary użytków rolnych, zadrzewienia oraz zbiornik wodny, w północnej części terenu	60
ZDJĘCIE 8	Grunty nasypowe oraz płaty roślinności spontanicznej, w rejonie obszaru pogórniczego nr 132	60

*DOKUMENTACJĘ FOTOGRAFICZNĄ WYKONANO W MIESIĄCU SIERPNIU 2024 r.

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW MAPOWYCH:

Załącznik 1.	Mapa prognozy oddziaływania na środowisko	w skali 1: 5 000.

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWY, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Niniejsze opracowanie obejmuje prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic: Dworskiej, Strzelców Bytomskich i Stanisława Witczaka w Bytomiu - Etap II.

Zasadniczym celem niniejszej prognozy jest przedstawienie i analiza przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją projektowanych w miejscowym planie przeznaczeń i zagospodarowania terenu.

Zakres merytoryczny prognozy oddziaływania na środowisku został określony w *Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity Dz.U. 2023, poz. 1094 z późn. zm.).

1.2. METODY I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Na potrzeby sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dokonano rozpoznania i analizy uwarunkowań ekofizjograficznych terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a następnie w ich kontekście oszacowano możliwe oddziaływanie na środowisko projektowanego sposobu zagospodarowania terenów. Przeanalizowano czynniki potencjalnie mogące wpłynąć niekorzystnie na środowisko. Dokonano oceny MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych. Źródło informacji o stanie środowiska i jego zasobach na przedmiotowym terenie stanowiły dostępne opracowania, a także materiały kartograficzne.

Dla określenia potencjalnego wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko posłużono się metodami analitycznymi wykorzystując analogie pomiędzy planowanymi przeznaczeniami terenów, a obszarami już zagospodarowanymi o zbliżonych funkcjach w odniesieniu do uwarunkowań środowiskowych.

Prognozę sporządzono w oparciu o następujące akty prawne:

- 1.2.1.) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2023, poz. 1094 z późn. zm.);
- 1.2.2.) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. 2024, poz. 54);
- 1.2.3.) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity, Dz.U. 2023, poz. 1336);
- 1.2.4.) Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2023, poz. 1478);
- 1.2.5.) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity, Dz.U. 2023, poz. 633);
- 1.2.6.) Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz.U. 2023, poz. 1356);
- 1.2.7.) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz.U. 2024, poz. 82);
- 1.2.8.) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz.U. 2022, poz. 840);
- 1.2.9.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity, Dz.U. 2014, poz. 112);
- 1.2.10.) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448);
- 1.2.11.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300);
- 1.2.12.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023, poz. 335);
- 1.2.13.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2022 poz. 2380);
- 1.2.14.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409);
- 1.2.15.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408);

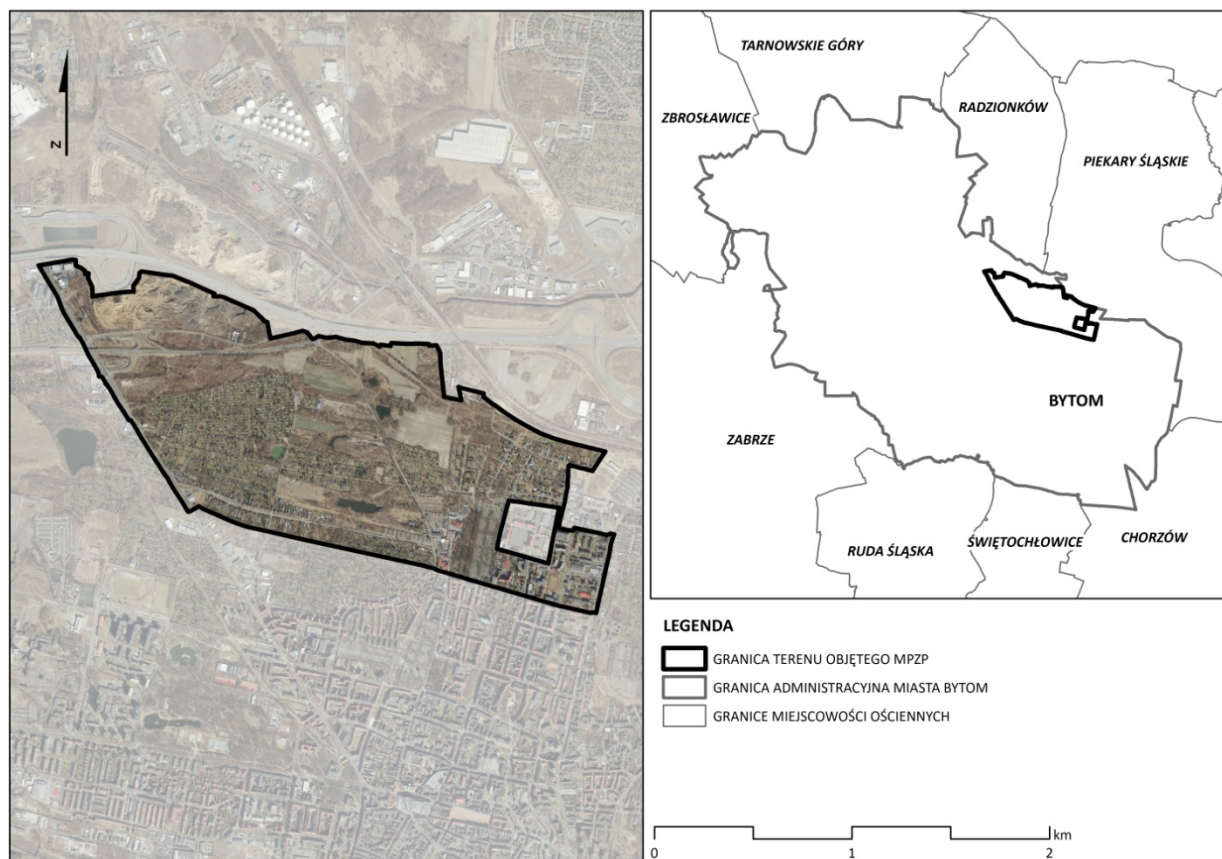
- 1.2.16.) Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz.U. 2021, poz. 1718);
- 1.2.17.) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.);
- 1.2.18.) Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano informacje zawarte w następujących materiałach źródłowych:

- 1.2.19.) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami;
- 1.2.20.) Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bytomia na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019, wyk. Główny Instytut Górnictwa, 2012 r.;
- 1.2.21.) Strategia Rozwoju Miasta Bytom 2020+, Bytom 2014 r.;
- 1.2.22.) Strategia ochrony przyrody województwa śląskiego do roku 2030, opracowana we współpracy Urzędu Marszałkowskiego oraz Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, 2012 r.
- 1.2.23.) Szczegółowa mapa geologiczna Polski, ark. Bytom, w skali 1:50 000;
- 1.2.24.) Mapa hydrograficzna Polski, ark. Bytom, w skali 1:50 000;
- 1.2.25.) Kondracki J., 2001: Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa;
- 1.2.26.) Matuszkiewicz, 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl);
- 1.2.27.) Matuszkiewicz, 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl);
- 1.2.28.) Jędrzejewski W. i in. 2005 (2011): *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011);
- 1.2.29.) Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r.;
- 1.2.30.) *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2013 r.;
- 1.2.31.) Ocena stanu akustycznego województwa śląskiego na podstawie map akustycznych wykonanych w ramach III etapu mapowania, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Katowice 2018 r.;
- 1.2.32.) <http://www.katowice.wios.gov.pl>;
- 1.2.33.) powietrze.katowice.wios.gov.pl;
- 1.2.34.) <http://wkz.katowice.pl/>;
- 1.2.35.) <http://katowice.rdos.gov.pl/>;
- 1.2.36.) www.gddkia.gov.pl;
- 1.2.37.) www.btsearch.pl (stan na 04.2024);
- 1.2.38.) <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>;
- 1.2.39.) <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO>;
- 1.2.40.) <http://pgi.gov.pl>;
- 1.2.41.) <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/>;
- 1.2.42.) <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>;
- 1.2.43.) <http://opitpp.orsip.pl>;
- 1.2.44.) <https://crfop.gdos.gov.pl/>;
- 1.2.45.) <http://www.bytom.pl>;
- 1.2.46.) <https://sitplan.um.bytom.pl/>.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. TEREN OBJĘTY PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU I JEGO OBECNE ZAGOSPODAROWANIE

RYСУNEK 1 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle granicy administracyjnej miasta Bytomia

Teren objęty ocenianym projektem planu miejscowego, zlokalizowany jest we wschodniej części miasta Bytomia, w zasięgu dzielnicy Stroszek oraz Śródmieście i zajmuje powierzchnię około 241,6 ha. Północna granica terenu, przebiega na południe od autostrady A1 oraz magistrali kolejowej, zachodnią granicę terenu wyznacza ul. Strzelców Bytomskich, południowa granica przebiega w rejonie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz ogrodów działkowych, położnych na południe od ul. Odrzańskiej, a także wyznacza ją ul. Powstańców Śląskich i Sandomierska, wschodnią granicę terenu wyznacza ul. Stanisława Witczaka, ul. Kruszcowa i ul. Adama Mickiewicza.

Omawiany teren obejmuje tereny przekształcone, przy czym w jego zasięgu można umownie wyznaczyć dwa obszary, różniące się od siebie stopniem oraz charakterem zainwestowania. Zachodnia część analizowanego terenu, obejmuje rozległy kompleks ogrodów działkowych ROD „Malwa” oraz tereny biologicznie czynne, w tym obszary silnie zdegradowane na skutek działalności człowieka, podlegające naturalnej sukcesji ekologicznej – ze znacznym udziałem roślin inwazyjnych, jak również powierzchnie o charakterze rolniczym czy płaty zadrzewień. Zlokalizowane są tu także niewielkie zbiorniki antropogeniczne, o charakterze zapadliskowym. W rejonie omawianej części terenu, znajdują się ponadto tereny zabudowy, w tym o charakterze domów jednorodzinnych, położone w rejonie ul. Odrzańskiej, w mniejszym stopniu tereny zabudowy, związanej z funkcją usługową. Odmienny charakter prezentuje wschodnia część analizowanego obszaru, gdzie dominują obszary trwale zainwestowane, w postaci osiedli mieszkalnych, obejmujących zarówno zabudowania jednorodzinne, jak i wielokondygnacyjne bloki. Prócz zabudowań mieszkalnych, lokalny układ osadniczy budują tereny związane z funkcją usługową, w tym np. sklepy, punkty

serwisowe i rzemieślnicze, ale także tereny placówek oświatowych, takich jak Zespół Szkół Ogólnokształcących oraz Państwowe Szkoły Budownictwa i Zakład Doskonalenia Zawodowego, położone w rejonie południowo – wschodniej części terenu. W centralnej części terenu objętego projektem planu, położone są cmentarze, w tym komunalny, rzymskokatolicki oraz ewangelicki. Z obszaru opracowania, został wyłączony teren 34 Dywizjonu Rakietowego Obrony Powietrznej (Jednostka Wojskowa 3946), położony przy ul. Adama Mickiewicza.

Omawiany teren jest dobrze skomunikowany. Najważniejszym ciągiem drogowym jest tu ul. Strzelców Bytomskich, wyznaczające zachodnią granicę terenu, umożliwiającą bezpośredni dojazd do centrum miasta – kierunku południowym, natomiast w kierunku północnym umożliwiającą dojazd do Tarnowskich Gór oraz umożliwiającą włącznie do Alei Jana Nowaka Jeziorańskiego. Komunikację z terenami ościennymi, zapewnia także ul. Stanisława Witczaka. Pozostałe drogi tworzą wewnętrzną sieć drogową, umożliwiając dojazd do poszczególnych posesji. Do obszarów związanych z obsługą komunikacyjną, zaliczyć można tu zespoły garaży. W południowej części terenu, w rejonie ul. Piekarskiej – na zachód od terenu cmentarza, zlokalizowany jest przystanek komunikacji tramwajowej, dający początek linii tramwajowej.

W granicach analizowanego terenu, przebiegają liczne sieci infrastruktury technicznej, w tym sieć wodociągowa, kanalizacyjna – kanalizacji deszczowej, sanitarnej i ogólnospławnej, sieć gazowa, sieć telekomunikacyjna oraz lokalnie – ciepłownicza, przy czym siecią ciepłowniczą nie zostały objęte zabudowania mieszkalne, jednorodzinne. Energia elektryczna dostarczana jest na analizowany teren przy pomocy sieci elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia. Przez zachodnią część terenu przebiega napowietrzna sieć elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV Dymitrów – Bolko. Linie napowietrzne 110 kV przebiegają również w północno – centralnej części terenu, gdzie łączą się ze Stacją elektroenergetyczną Bolko 110 kV. W rejonie ul. Kruszcowej i Oświęcimskiej, znajdują się stacje bazowe telefonii komórkowej.

2.2. CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH

W ocenianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje się wprowadzenie następujących przeznaczeń terenów:

MN	– teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
MW	– teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
MWU	– teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej,
UM	– teren zabudowy usługowo-mieszkaniowej,
U	– teren zabudowy usługowej,
UP	– teren zabudowy usługowej i produkcyjnej,
UKS	– teren zabudowy usługowej i obsługi komunikacji samochodowej,
ZC	– teren cmentarza,
ZD	– teren ogrodów działkowych,
ZI	– teren zieleni izolacyjnej,
ZP	– teren zieleni urządzonej,
ZWS	– tereny zieleni ze zbiornikiem wodnym,
KSP/ZP	– teren obsługi komunikacji samochodowej i zieleni urządzonej,
ITE	– teren infrastruktury technicznej - elektroenergetyka,
ITG	– teren infrastruktury technicznej – gazownictwo,
ITK	– teren infrastruktury technicznej – kanalizacja,
KDS	– teren węzła drogowego,
KDG	– teren drogi publicznej klasy głównej,
KDZ	– teren drogi publicznej klasy zbiorczej,
KDL	– teren drogi publicznej klasy lokalnej,
KDD	– teren drogi publicznej klasy dojazdowej,
KDX	– teren publicznego ciągu pieszo-jezdnego.

Dla przedmiotowego terenu, zostały dotychczas uchwalone dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, tj. tzw. plan „Dworska-Wschód” oraz plan „Dworska-Zachód” (uchwały wymieniono w rozdziale 2.3). Głównym założeniem przedstawionego do oceny projektu planu, jest uporządkowanie założeń urbanistycznych, ustalonych w w/w planach miejscowych, dostosowanie zapisów planu do obowiązującego ustawodawstwa oraz stworzenie jednolitego aktu prawa miejscowego. Przyjęte w ocenianym projekcie MPZP przeznaczenia terenów, są w większości zgodne z przeznaczeniami ustalonymi w planach obowiązujących, niemniej analizowany dokument stwarza także możliwości rozwoju zainwestowania na omawianym terenie.

W niniejszej prognozie, oceny zamierzeń planistycznych dokonano w odniesieniu do ustaleń obowiązujących MPZP. Poniżej omówiono zmiany przeznaczenia terenów, wynikające z ustaleń ocenianego projektu MPZP. Zmiany w przeznaczeniu poszczególnych terenów przedstawiono w sposób graficzny na mapie prognozy, stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego opracowania.

Na mocy ocenianego projektu planu miejscowego, w odniesieniu do planów obowiązujących, przewiduje się:

- A. Utrzymanie przeznaczeń terenów, zgodnie z ustaleniami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Założenie to dotyczy przeważającej części analizowanego terenu, w tym:

- ***obszarów trwale zainwestowanych oraz wolnych od zabudowy, ale przeznaczonych do zainwestowania;***
- ***terenów o charakterze zieleni – w rejonie których utrzymano dotychczasowe przeznaczenie oraz tych, w rejonie których zmieniono przeznaczenie, niemniej wprowadzając również przeznaczenie terenów o wysokim odsetku powierzchni biologicznie czynnych (inne tereny zieleni).***

- B. Odstąpienie od realizacji przeznaczenia terenów, w rejonie których możliwy będzie rozwój zainwestowania, dopuszczonego na mocy planów obowiązujących oraz wprowadzenie przeznaczeń terenów, o funkcji ekologicznej:

- 1) Wprowadzenie przeznaczeń terenów o wysokim udziale powierzchni biologicznie czynnych, pełniących istotne funkcje ekologiczne w środowisku miejskim (**2ZWS, 3ZI, 1ZP, 1ZD, 3ZD, 5ZD**), w rejonie terenów, na których możliwy był rozwój zainwestowania, dopuszczony na mocy obowiązujących MPZP.

Powyższe ustalenie uznaje się za korzystne dla środowiska.

- C. Zmiana przeznaczeń terenów zainwestowanych, tj. wprowadzenie nowych przeznaczeń terenów o charakterze poza przyrodniczym, w rejonie terenów już obecnie zainwestowanych bądź podlegających presji zabudowy, zgodnie z pełnioną przez te tereny funkcją:

- 2) Wprowadzenie przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**3MN**), w granicach terenu wskazanego w obowiązującym MPZP jako teren *zieleni urządzonej* (**3ZP**), w rejonie powierzchni podlegających presji zabudowy;
- 3) Wprowadzenie przeznaczenia terenów związanych z funkcją mieszkaniową (**1MN, 13MN, 1MW, 3MWU**), w rejonie terenów istniejącej zabudowy, zgodnie z pełnioną przez nie funkcją, wskazanych w obowiązujących MPZP, jako tereny zainwestowane - odpowiednio - dla terenu **1MN** - *teren zabudowy usługowo produkcyjnej 1UP*, dla terenu **13MN** - *teren usług oświaty 39UO*, dla terenu **1MW** - *teren zabudowy usługowej 37U*, dla terenu **3MW** - *teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej 17MW*;
- 4) Wprowadzenie przeznaczenia terenu zabudowy usługowej (**4U**), w rejonie powierzchni przeznaczonych do zainwestowania w obowiązującym MPZP, jako teren drogowy (**2KDL**) oraz *teren zabudowy usługowo - produkcyjnej* (**3UP**), w zasięgu terenów zainwestowanych, zgodnie z przypisaną funkcją;
- 5) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy usługowej i obsługi komunikacji samochodowej (**1UKS, 2UKS**), w rejonie terenów wskazanych w obowiązujących MPZP jako *teren zabudowy usługowo -*

mieszkaniowej (1UM, 2UM i 18UM, 19UM) - w rejonie istniejącej zabudowy, w tym zespołu garaży i zabudowy usługowej;

- 6) Wprowadzenie przeznaczenia terenów związanych z obsługą komunikacyjną (3KDG, 1KDL, 2KDL, 3KDD, 4KDD, 1KS/ZP), w rejonie fragmentów terenów przewidzianych w obowiązujących MPZP do zainwestowania, w zasięgu powierzchni obecnie w większości przekształconych (zainwestowanych).

Powyższe ustalenia uznaje się za mało znaczące dla środowiska. Proponowane zmiany przeznaczeń terenów, mają jedynie charakter formalny i służą usankcjonowaniu stanu faktycznego.

- D. Zmiana przeznaczeń terenów przeznaczonych do zainwestowania na mocy planów obowiązujących, tj. wprowadzenie nowych przeznaczeń o charakterze poza przyrodniczym, w zasięgu powierzchni biologicznie czynnych:

- 7) Wprowadzenie przeznaczenia terenu zabudowy usługowej (3U), w rejonie powierzchni przeznaczonych do zainwestowania w obowiązującym MPZP, jako teren drogowy (1KD), w zasięgu powierzchni biologicznie czynnych;

- 8) Wprowadzenie przeznaczenia terenu zabudowy usługowej i produkcyjnej (4UP), w rejonie terenu wskazanego w obowiązującym MPZP jako tereny drogowy (14KDD), w zasięgu powierzchni biologicznie czynnych;

Powyższe ustalenia uznaje się za mało znaczące dla środowiska. W przypadku wymienionych terenów, należy przyjąć, iż z uwagi na fakt, że już na etapie obowiązujących planów zostały one przewidziane do zainwestowania, w przyszłości będą potencjalnie podlegały presji inwestycyjnej, niezależnie od przyjętego docelowo przeznaczenia, a oddziaływania na środowisko wynikające z przyjętych przeznaczeń, nie będą się znacząco różniły.

- E. Zmiana przeznaczenia terenów wskazanych na mocy planów obowiązujących jako tereny zieleni, tj. wprowadzenie nowego przeznaczenia o charakterze poza przyrodniczym, w zasięgu powierzchni biologicznie czynnych:

- 9) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy usługowej (2U, 3U, 5U, 6U) i usługowo - mieszkaniowej (1UM), w rejonie terenów biologicznie czynnych, w tym zadrzewionych, wskazanych w obowiązujących MPZP jako tereny zieleni - odpowiednio - dla terenu 2U - teren zieleni urządzonej 22P i 47ZP, dla terenu 3U - teren ogrodów działkowych 1ZD, dla terenów 5U i 6U - teren zieleni urządzonej 48ZP, dla terenu 1UM - teren wód powierzchniowych 2WS;

- 10) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej (4UP, 5UP), w rejonie terenów wskazanych w obowiązującym MPZP jako tereny zieleni izolacyjnej (59ZI), w zasięgu powierzchni biologicznie czynnych.

Powyższe ustalenie uznaje się za mało znaczące dla środowiska, z uwagi na powierzchnię terenów przeznaczonych do rozwoju zainwestowania oraz ze względu na obecny stan środowiska w ich rejonie.

Podsumowując, na mocy ocenianego projektu planu, w większości przewiduje się utrzymanie dotychczasowego porządku planistycznego, poprzez uwzględnienie ustalonych w obowiązujących MPZP przeznaczeń terenów – zainwestowanych bądź wolnych od zabudowy – przeznaczonych do zainwestowania, w ustalonym na mocy obowiązujących planów miejscowych zasięgu. Przewiduje się także częściową zmianę przeznaczeń terenów już obecnie zainwestowanych, zgodnie z pełnioną przez nie funkcją, a także zmianę przeznaczeń terenów przewidzianych już w obowiązujących MPZP do zabudowy – dotychczas nieskonsumowanych. Zachowano także wyznaczone tereny zieleni oraz wód powierzchniowych, a lokalnie zaproponowano także wprowadzenie terenów zieleni, w rejonie terenów wcześniej wskazanych do zainwestowania.

Zasadnicza różnica w proponowanym sposobie zagospodarowania, dotyczy wprowadzenia poza przyrodniczego przeznaczenia, w ramach terenów zabudowy usługowej (2U, 3U, 5U, 6U) i usługowo - mieszkaniowej (1UM) oraz terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej (4UP, 5UP), w rejonie powierzchni wskazanych

w obowiązujących MPZP jako tereny zieleni, w zasięgu powierzchni biologicznie czynnych, w tym zadrzewionych, obecnie wolnych od zainwestowania.

Istotnym założeniem analizowanego dokumentu, jest także ustalenie możliwości realizacji inwestycji, związanych z pozyskiwaniem energii ze źródeł odnawialnych. Na mocy ocenianego projektu planu, określono granice terenów, wyznaczonych na rozmieszczenie ogniw fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy przekraczającej 500 kW wraz ze strefą ochronną – na terenach oznaczonych symbolami : **1U, 2U, 3U, 4U, 5U, 6U, 4UP, 5UP**.

Przyjęty zakres zamierzeń planistycznych, wynikający z ustaleń ocenianego dokumentu, nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego*.

2.3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru dla analizowanego obszaru, jako opracowanie planistyczne jest powiązany przede wszystkim z następującymi dokumentami:

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami;*
- *Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Dworskiej i Strzelców Bytomskich, zwany planem „Dworska-Zachód”, przyjętym Uchwałą nr XVII/217/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 września 2011 r.;*
- *Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu położonego na północ od ul. Powstańców Śląskich, obejmującego obszar w rejonie ulicy Dworskiej i al. Jana Pawła II, zwany planem „Dworska-Wschód”, przyjętym Uchwałą nr XLV/628/09 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 kwietnia 2009 r.;*
- *Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/20016 z dnia 29 sierpnia 2016 r.);*
- *Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020+" (przyjętej uchwałą Nr IV/38/2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013 r.);*
- *Koncepcję Przestrzennego zagospodarowania Kraju 2030.*

Oceniany w niniejszej prognozie projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie (wymienionym w pkt. 1.2) a także nie narusza ustaleń obowiązującego dokumentu studium.

2.4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Stan wybranych komponentów środowiska jak wody powierzchniowe, wody czy powietrze na terenie województwa śląskiego, w tym również w granicach miasta Bytomia, podlega systematycznemu monitoringowi prowadzonemu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. W ocenianym projekcie planu miejscowego, dla analizowanego obszaru, wprowadzono zapisy ustalające zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko. W tym kontekście za wystarczający uznaje się monitoring środowiska prowadzony przez powołane do tego celu instytucje i generalnie nie wskazuje się dodatkowych metod analiz skutków realizacji projektu planu.

W ocenianym projekcie planu miejscowego dopuszcza się realizację wybranych przedsięwzięć, które zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko (ze zmianami)*, zaliczane są do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Realizacja przedsięwzięć wymienionych w cytowanym rozporządzeniu, będzie wymagać uzyskania stosownych decyzji administracyjnych, w tym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wszelkie rozwiązania techniczne i technologiczne oraz rozwiązania mające na celu ochronę zasobów środowiska oraz ograniczenie potencjalnie niekorzystnego wpływu na ludzi, w tym ewentualne działania kompensujące, winny zostać przedstawione przez Inwestora, na etapie sporządzania oceny oddziaływania na środowisko dla danych inwestycji. W ramach w/w

postępowania szczegółowo analizuje się oddziaływania danego przedsięwzięcia na środowisko zarówno na etapie jego budowy, jak i eksploatacji. Na tym etapie, możliwe jest również wskazanie, czy dane przedsięwzięcie będzie wymagało analizy porealizacyjnej. W przypadku takiej konieczności, należy ustalić metody oraz częstotliwość jej przeprowadzenia.

Zgodnie z materiałami archiwalnymi [1.2.40] oraz informacjami zawartymi w samym projekcie planu, przeważająca część analizowanego terenu, znajduje się w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji górniczej, w tym związanej z eksploatacją rudną. W granicach omawianego terenu wskazuje się ponadto na występowanie wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, tj. zlikwidowanych szybów i szybków porudnych oraz zlikwidowanego szybu kopalnianego. Na mocy ocenianego projektu planu, na obszarach płytkiej eksploatacji, przewidziano wprowadzenie przeznaczeń terenów, umożliwiających rozwój zainwestowania. W rejonach, gdzie wskazuje się na lokalizację dawnych szybów i szybków, z uwagi na obecność terenów wolnych od zabudowy, również możliwy będzie rozwój zainwestowania, niemniej nie wynika on z założeń ocenianego dokumentu, a dokumentów już obowiązujących. W rejonie obszarów płytkiej eksploatacji oraz w rejonie dawnych szybów i szybków, istnieje zagrożenie wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni. W przypadku realizacji zainwestowania, w rejonach charakteryzujących się w/w uwarunkowaniami, przed potencjalnym wprowadzeniem na tych obszarach nowej zabudowy, należałoby ustalić geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi. W rejonie dawnego szybu kopalnianego, należy ponadto ustalić strefę bezpieczeństwa od szybu.

W północno – zachodniej części terenu, zlokalizowany jest obszar dawnej hałdy / składowiska, o zróżnicowanej morfologii, zbudowany z gruntów nasypowych [1.2.43]. W chwili obecnej, opisywane zwałowisko jest częściowo rozebrane. W opisywanym obszarze, w chwili obecnej wolnym od zabudowy, ale przeznaczonym już w obowiązującym MPZP do zainwestowania, które to założenie zostało usankcjonowane w ocenianym dokumencie, należy spodziewać się w przyszłości rozwoju zainwestowania. W rejonie obszarów, charakteryzujących się obecnością gruntów nasypowych o znacznych miąższościach, przed potencjalną realizacją przyszłych inwestycji, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem w celu określenia warunków posadowienia obiektów.

3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU

Stan środowiska na przedmiotowym terenie kształtowany jest przede wszystkim przez czynniki miejscowe oraz powiązania z otoczeniem. Zgodnie z podziałem na jednostki fizyczno-geograficzne wg Kondrackiego, analizowany teren położony jest w prowincji Wyżyny Polskie, podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w mezoregionie Wyżyna Katowicka (341.13) [1.2.25].

3.1. UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Pierwotna rzeźba terenu opracowania została na przestrzeni lat silnie przekształcona i jest odzwierciedleniem wieloletniej działalności człowieka, w tym przede wszystkim, działalności związanej z przemysłem górniczym i hutniczym, jak również z urbanizacją.

Wyraźny wpływ na aktualne ukształtowanie terenu, miała działalność wydobywcza, o której świadczyć mogą zlokalizowane w granicach analizowanego terenu niewielkie zbiorniki, do których powstania doszło podczas wypełnienia wodami opadowymi i gruntowymi niecek, powstałych na skutek osiadań terenu, spowodowanych zmianami w górotworze. Degradacja pierwotnej rzeźby terenu, zaznacza się wyraźnie również w północno – zachodniej części terenu. W rejonie tym zlokalizowane jest zwałowisko odpadów zlikwidowanej KWK „Powstańców Śląskich” oraz byłych ZGH "Orzeł Biały". Obecnie w w/w rejonie, realizowane są prace ziemne, a obszar ten wyróżnia się zróżnicowaną morfologią.

Przekształcenia powierzchniowej rzeźby w omawianym rejonie polegały również na niwelacji terenu pod obiekty kubaturowe, w tym budynki mieszkalne czy zabudowę o charakterze usługowym, a także na budowie nasypów pod infrastrukturę drogową.

Rzędne wysokościowe w granicach omawianego terenu, kształtują się na poziomie od około 300 m n.p.m. w części północnej, do około 250 m n.p.m., w rejonie stawu o charakterze zapadliskowym, położonego w południowo – centralnej części terenu.

3.2. BUDOWA GEOLOGICZNA

Miasto Bytom położone jest w zachodniej części niecki bytomskiej. Podłoże terenu stanowią utwory karbońskie przykryte utworami triasowymi, trzeciorzędowymi oraz czwartorzędowymi.

Człon północny Wyżyny Śląskiej ma rzeźbę strukturalną, a południowy zrębową. W obręb północnej części wyżyny wchodzi przeważnie niskie progi strukturalne założone na wychodniach odpornych skał wieku środkowotriasowego. Taki próg, zbudowany z wapieni i dolomitów triasowych, bardzo potrzaskanych w swych kulminacjach tworzy najwyższe wzniesienia miasta – wyniesienia Stolarzowic, Segietu i Suchej Góry, po których przebiega wododział Wisła – Odra. Po opadających ku dolinie Segetu i Szarlejki stosunkowo stromych stokach progu przebiega granica pomiędzy strukturalną a krawędziową częścią Wyżyny Śląskiej, czyli Progiem Środkowotriasowym reprezentowanym przez Płaskowyż Tarnowicki a Płaskowyżem Bytomsko-Katowickim reprezentowanym przez Obniżenie Szarleja i Brynicy, ograniczające od północy Płaskowyż Bytomski. W okolicach Stolarzowic powierzchnie Płaskowyżów Tarnowickiego i Bytomsko-Katowickiego stykają się łącząc się w jedną powierzchnię. Przebieg wododziału Wisła – Odra w środkowej i południowej części Bytomia (Miechowice – Śródmieście – Rozbark) wyznaczają wychodnie kulminacji utworów triasowych [1.2.19].

W powierzchniowej budowie geologicznej analizowanego terenu biorą udział utwory czwartorzędowe oraz triasowe. Osady stratygraficznie przynależące do czwartorzędu, obejmują centralną część terenu i reprezentowane są przez piaski, gliny i mułki zwietrzelinowe (eluwialne), wykształcone na glinach zwałowych. Utwory triasu, obejmują zachodnią oraz wschodnią część terenu i reprezentowane są przez skały okresu triasu środkowego, w tym dolomity i wapienie warstw jemielnickich i tarnowickich. W północno – zachodniej części terenu, wskazuje się na obecność gruntów nasypowych – hałdy [1.2.23].

Bezpośrednio pod osadami triasowymi zalegają utwory górnokarbońskie reprezentowane przez warstwy rudzkie, brzeżne i siodłowe namuru (piaskowce, mułowce, zlepieńce i węgiel kamienny). Warstwy rudzkie,

wykształcone zostały w postaci łupków ilastych i piaszczystych, bądź, sporadycznie w postaci piaskowców o miąższości 0 – 300 m. Wychodnie warstw znajdują się we wschodniej części niecki bytomskiej. W obrębie warstw rudzkich wykształciło się siedem pokładów węgla kamiennego o łącznej miąższości 20 m. Warstwy siodłowe budują utwory piaszczyste i łupki o miąższości do 250 m. W obrębie tych warstw wykształciły się cztery pokłady węgla o łącznej miąższości 16 m. Pokłady te stanowią podstawę górnictwa węgla kamiennego w rejonie Bytomia. Warstwy brzeżne budują głównie łupki piaszczyste i ilaste o dużej miąższości oraz ławice piaskowców. Odnaczają się one niewielką zasobnością pokładów węglonośnych [1.2.19].

ZŁOŻA KOPALIN I WARUNKI GÓRNICZE

Zgodnie z aktualnymi danymi prezentowanymi przez *Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy* (stan na sierpień 2024 r.), w podłożu geologicznym analizowanego obszaru występują udokumentowane złoża kopalin, w tym złoża węgla kamiennego: „Centrum” (ID Midas 8206), „Centrum 1” (ID Midas 19117), „Bytom I” (ID Midas 7919), „Powstańców Śląskich 1” (ID Midas 17887) oraz złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej „Bytom - Centrum” (ID Midas 3047).

W chwili obecnej na analizowanym obszarze, nie prowadzi się eksploatacji złóż, a tym samym nie wyznacza się tu obszarów oraz terenów górniczych.

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez *Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy* [1.2.40] oraz zgodnie z informacjami zawartymi w projekcie planu, przeważająca część analizowanego terenu, znajduje się w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji górniczej, w tym związanej z eksploatacją rudną. Na analizowanym terenie wskazuje się ponadto na występowanie wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, tj. zlikwidowanych szybów i szybików porudnych, jak również zlikwidowanego w 1999 r. szybu kopalnianego (wentylacyjnego) „Piekary”, dawnej KWK „Centrum”.

W odniesieniu do danych, prezentowanych w ramach systemu *OPI-TPP 2.0* [1.2.43], dotyczących terenów pogórnich i przemysłowych, w północno – zachodniej części analizowanego obszaru, wskazuje się lokalizację terenu pogórnego nr 132. Obszar ten obejmuje teren dawnego zwałowiska odpadów zlikwidowanej KWK „Powstańców Śląskich” oraz byłych ZGH „Orzeł Biały” (zwałowisko 9 Bp). W chwili obecnej, zwałowisko to jest częściowo rozebrane, częściowo nadal obejmuje grunty nasypowe o znacznej miąższości i zróżnicowanej morfologii.

Zasięg obszarów płytkiej eksploatacji górniczej, dawnych szybów i szybików porudnych oraz zlikwidowanego szybu kopalnianego, a także zasięg terenu pogórnego wraz z oznaczeniem numerycznym, zaprezentowano na załączniku mapowym do opracowania.

OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI

W granicach administracyjnych miasta Bytomia, a tym samym w granicach terenu objętego projektem planu, nie wyznacza się obszarów zagrożonych występowaniem osuwisk i zagrożonych ruchami masowymi ziemi [1.2.40]. Zjawiska o charakterze osuwiskowym mogą występować m.in. na terenach płytkiej eksploatacji górniczej.

3.3. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE

Zasoby wodne na terenie Bytomia, zarówno powierzchniowe jak i podziemne nie nadają się do wykorzystania ze względu na swoje zanieczyszczenie. Prowadzone wydobywanie węgla kamiennego oraz zakończone wydobywanie rud cynku i ołowiu oraz ich skutki spowodowały zaburzenie stosunków wodnych i wykształcenie rozległego leja depresyjnego w obrębie miasta. Obecnie Bytom zaopatrywany jest w wodę ze zbiorników powierzchniowych położonych poza granicami miasta (Dzieńkowice, Goczałkowice, Kozłowa Góra).

W granicach miasta wyróżnia się dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, tj. GZWP nr329 Zbiornik Bytom oraz GZWP nr 330 Zbiornik Gliwice. W obrębie w/w zbiorników głównymi poziomami wodonośnymi w triasowym piętrze wodonośnym są poziomy wapienia muszlowego i retu rozdzielone marglistymi utworami dolnej części warstw gogolińskich. Ponieważ, podobnie jak inne zbiorniki województwa śląskiego tego poziomu, straciły one na znacznych obszarach swój izolujący charakter na skutek redukcji miąższości, dyslokowania, dolomityzacji oraz

sztucznie wywołanych połączeń hydraulicznych, dlatego zwykle traktuje się je jako jeden kompleks wodonośny zwany serią węglanową triasu. Kolektorem wód są tutaj wapienie i zdolomityzowane wapienie z przewarstwieniami margli. Poziom jest zasilany bezpośrednio opadami na wychodniach oraz pośrednio poprzez przesączanie z innych warstw np. czwartorzędowych lub jurajskich. Poziom ten stanowi podstawę zaopatrzenia w wodę szeregu miast Górnego Śląska. Głębokość zalegania zwierciadła wód podziemnych jest zmienna i kształtuje się w granicach 40-100 m ppt. Wody w obu zbiornikach przyjmują południowo-zachodni kierunek spływu, lokalnie w obrębie zbiornika Bytom spływ wód następuje w kierunku południowo-wschodnim [1.2.19].

Analizowany obszar położony jest poza zasięgiem w/w GZWP.

JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPd)

Analizowany teren położony jest w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd). Przeważająca, północna część terenu położona jest w zasięgu JCWPd nr 111 i kodzie PLGW 2000111. Południowa część analizowanego terenu, należy do JCWPd nr 129 i kodzie PLGW 6000129. Poniżej przedstawiono ich charakterystykę, zgodnie z informacjami prezentowanymi w *Aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły* – dla JCWPd nr 111 oraz *Dorzecza Odry* – dla JCWPd 129 (IIaPGW) [1.2.11, 1.2.12].

Numer JCWPd: 111

Kod JCWP: PLGW 2000111;

- **Stan chemiczny:** dobry;
- **Stan ilościowy:** słaby;
- **Stan JCWPd:** słaby;
- **Presje determinujące stan JCWPd:** ilościowa i chemiczna – pobór na potrzeby odwodnienia wyrobisk górniczych (rejon GZW), presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną;
- **Cel środowiskowy:**
 - stan chemiczny: dobry stan chemiczny,
 - stan ilościowy: brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego);
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:** zagrożona ilościowo i chemicznie.

Dla analizowanej JCWPd nie wyznacza się odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych, tj. odstępstw z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe oraz odstępstw z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu chemicznego. Wyznaczono natomiast odstępstwo z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu ilościowego. Jako uzasadnienie tego odstępstwa, wskazuje się potrzeby społeczno-ekonomiczne, które wpisują się w cele strategiczne „Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku”, „Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”, „Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030”, „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” oraz w założenia Polityki Surowcowej Polski. Brak wykonalnych i korzystniejszych alternatywnych rozwiązań wynika z analiz towarzyszących wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznych, natomiast dopuszczalność dalszego poboru była i jest analizowana na etapie przeglądu pozwoleń wodnoprawnych.

Numer JCWPd: 129

Kod JCWP: PLGW 6000129;

- **Stan chemiczny:** dobry;
- **Stan ilościowy:** słaby;
- **Stan JCWPd:** słaby;
- **Presje determinujące stan JCWPd:** ilościowa i chemiczna – pobór na potrzeby odwodnienia wyrobisk górniczych (rejon GZW) oraz z ujęć komunalnych, presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną;
- **Cel środowiskowy:**

- stan chemiczny: dobry stan chemiczny,
- stan ilościowy: brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego);

- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych**: zagrożona ilościowo i chemicznie.

Dla analizowanej JCWPd nie wyznacza się odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych, tj. odstępstw z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe oraz odstępstw z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu chemicznego. Wyznaczono natomiast odstępstwo z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu ilościowego. Jako uzasadnienie tego odstępstwa, wskazuje się potrzeby społeczno-ekonomiczne, które wpisują się w cele strategiczne „Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku”, „Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”, „Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030”, „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” oraz w założenia Polityki Surowcowej Polski. Brak wykonalnych i korzystniejszych alternatywnych rozwiązań wynika z analiz towarzyszących wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznych, natomiast dopuszczalność dalszego poboru była i jest analizowana na etapie przeglądu pozwoleń wodnoprawnych.

3.4. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY

Analizowany teren, z uwagi na położenie w rejonie silnie przekształconym, przez lata podlegał presji antropogenicznej, która w głównej mierze dotyczyła powierzchni ziemi. Do znaczących przekształceń gleb, dochodziło tu w szczególności na terenach przemysłowych, w tym np. w rejonie zwałowiska (hałdy), obejmujące północno – zachodni fragment terenu, gdzie na skutek deponowania materiału obcego, pierwotnie występujące tu gleby zostały przykryte. Przeobrażenia środowiska glebowego, dotyczą także osiadań terenu, na skutek działalności górniczej oraz wypełnianiu się powstałych niecek wodą. Przykładem tego zjawiska są niewielkie zbiorniki zapadliskowe, położone w granicach analizowanego terenu. Do przekształceń środowiska glebowego, przyczyniały się także procesy urbanizacji.

Na analizowanym obszarze zlokalizowane są powierzchnie wykorzystywane rolniczo. Można do nich zaliczyć zarówno niewielkie obszary upraw rolnych, obejmujące północno – centralną część terenu, jak również tereny ogrodów działkowych, gdzie również prowadzona jest uprawa roślin użytkowych. W rejonach tych, gleby mają charakter hortisoli, tj. gleb o stosunkowo głębokim poziomie akumulacyjnym, bogatych w związki biogenne. Gleby te postają na skutek wieloletniej działalności użytkowej, np. tam, gdzie prowadzona jest uprawa roślin. Do występujących na analizowanym obszarze gleb, zaliczyć należy także antrosole, tj. gleby antropogeniczne, powstające na skutek działalności człowieka, charakterystyczne dla obszarów zurbanizowanych. W sąsiedztwie istniejącej zabudowy, występują gleby o charakterze urbisoli. Na terenach o silnie zdegradowanej powierzchni, gleby mają charakter industrisoli, o słabo wykształconym profilu glebowym bądź wykazujące całkowity brak morfologicznego zróżnicowania na poziomie genetycznym. Bezpośrednio w granicach terenu objętego opracowaniem, występują także powierzchnie bezglebowe, których zasięg pokrywa się z zasięgiem poszczególnych budynków bądź dróg.

3.5. HYDROGRAFIA

Przez południową część analizowanego terenu, przebiega wododział I rzędu, stanowiący granicę pomiędzy dorzeczem Odry i Wisły.

Przez analizowany teren nie przepływają naturalne ciekły powierzchniowe. Zlokalizowane są tu niewielkie zbiorniki zapadliskowe.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie z informacjami prezentowanymi w ramach Informatycznego Systemu Osłony Kraju [1.2.39], w granicach analizowanego terenu nie wyznacza się terenów zagrożonych wystąpieniem powodzi.

JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH (JCWP)

Analizowany teren położony jest w zasięgu zlewni dwóch Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP). Przeważająca, północna część terenu należy do zlewni JCWP o nazwie Szarlejka, południowa część terenu należy do zlewni JCWP o nazwie Bytomka. Poniżej przedstawiono ich charakterystykę, zgodnie z informacjami prezentowanymi w *Aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły* – dla JCWP o nazwie Brynica od zb. Kozłowa Góra do ujścia i Szarlejka oraz *Dorzecza Odry* – dla JCWP o nazwie Bytomka (IIaPGW) [1.2.11, 1.2.12].

Nazwa JCWP: Szarlejka;

Kod JCWP: PLRW 200006212669;

Ciek istotny z punktu widzenia JCWP: Szarlejka – przepływająca w odległości około 0,3 km na północ od granic opracowania;

- **Status JCWP:** silnie zmieniona część wód;
- **Stan/potencjał ekologiczny:** słaby potencjał ekologiczny:
wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny: BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V), cynk; fitobentos;
- **Stan chemiczny:** stan chemiczny poniżej dobrego:
wskaźniki determinujące stan chemiczny: nikiel;
- **Stan (ogólny):** zły stan wód.
- **Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie JCWP:**
 - **Główne źródło presji troficznych:** odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone);
 - **Główne źródło presji zasilających:** ścieki przemysłowe i komunalne;
 - **Główne źródło presji hydromorfologicznych:** prostowanie koryta - rzeki główne, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne;
 - **Główne źródło presji chemicznych:** rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk, punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane).
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego:** zagrożona;
- **Cel środowiskowy:**
 - **Stan/potencjał ekologiczny:** umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot amonowy, fosfor ogólny, fosforany, BZT5, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: zgodnie z zasadą braku dalszego pogorszenia), IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D;
 - **Stan chemiczny:** stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [nikiel(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych JCWP:

- odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot azotanowy, OWO. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań);
- odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot amonowy, fosfor ogólny, fosforany, BZT5,

przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, nikiel(w). Jest to spowodowane występującą presją antropogeniczną, która trwale uniemożliwia osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Nazwa JCWP: Bytomka;

Kod JCWP: PLRW 60000611649;

Ciek istotny z punktu widzenia JCWP: Bytomka – przepływająca w odległości około 1,9 km na południe od granic opracowania;

- **Status JCWP:** silnie zmieniona część wód;
- **Stan/potencjał ekologiczny:** zły potencjał ekologiczny:
wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny: BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V); fitobentos, makrobezkręgowce;
- **Stan chemiczny:** stan chemiczny poniżej dobrego:
wskaźniki determinujące stan chemiczny: ołów;
- **Stan (ogólny):** zły stan wód.
- **Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie JCWP:**
 - **Główne źródło presji troficznych:** źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone);
 - **Główne źródło presji zasilających:** ścieki przemysłowe i komunalne;
 - **Główne źródło presji hydromorfologicznych:** prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne;
 - **Główne źródło presji chemicznych:** rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk, punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane).
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego:** zagrożona;
- **Cel środowiskowy:**
 - **Stan/potencjał ekologiczny:** umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot amonowy, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: zgodnie z zasadą braku dalszego pogorszenia), IO, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości);
 - **Stan chemiczny:** stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [ołów(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych JCWP:

- odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, fosfor ogólny, OWO, BZT5. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań;
- odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot amonowy, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MMI, ołów(w). Jest to spowodowane czynnikami antropogenicznymi, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się

brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

3.6. KLIMAT

Klimat rejonu Bytomia zaliczany jest do śląsko-dąbrowskiej dzielnicy klimatycznej (wg regionalizacji E. Romera z 1949 r. należy do krainy klimatycznej Śląsko - Krakowskiej, do typu klimatu Wyżyny Środkowych, z kolei wg R. Gumińskiego z 1948 r., wchodzi w skład dzielnicy częstochowsko - kieleckiej). Leży w strefie klimatu umiarkowanego, gdzie stosunki klimatyczne pozostają w silnym związku z czynnikami cyrkulacyjnymi. Specyficzne położenie wyżyny otwartej od zachodu, północy i wschodu, a częściowo również od południa (Brama Morawska), powoduje że na jej terytorium krzyżują się wpływy różnorodnych mas powietrza (morskiego, kontynentalnego, a także arktycznego i zwrotnikowego). Na omawianym terenie dominują wiatry z sektora zachodniego i południowo-zachodniego, czyli polarno - morskie, które stanowią około 50% ogółu wiatrów. Dominują wiatry słabe o prędkości około 2,5 m/s (40-50% ogółu wiatrów).

Ważnym czynnikiem pogodowym i klimatycznym jest zachmurzenie. Obszar Wyżyny Śląskiej nie wyróżnia się pod względem zachmurzenia od innych rejonów kraju, a roczny stopień zachmurzenia wynosi 65%. Zachmurzenie charakteryzuje się dużą zmiennością w ciągu roku, najmniejsze notuje się najczęściej w końcu lata (sierpień, wrzesień), a największe w grudniu, listopadzie oraz styczniu. Średnie roczne wartości usłonecznienia wahają się od 1300 do 1400 godzin.

Stosunki termiczne uwarunkowane są przede wszystkim dopływem określonych mas powietrza, natomiast ich zróżnicowanie przestrzenne jest związane z rzeźbą terenu. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi od 7 °C do 8 °C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (od 17 °C do 18 °C), z kolei najchłodniejszym styczeń (od -2 °C do -3 °C). Charakterystyczną cechą są zmiany termiki między obszarem silnie uprzemysłowionym a otaczającymi terenami, gdzie temperatura jest średnio o 1 C wyższa. Charakterystyczna jest tu również duża roczna amplituda temperatur, wynosząca maksymalnie 21 °C. Dodatkowym uwarunkowaniem rozkładu temperatur są niekiedy powstałe w wyniku eksploatacji górniczej będące magazynami zastoin powietrza, utrudniającymi przewietrzanie miasta.

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w tej dzielnicy klimatycznej waha się w granicach 700-800mm. W porównaniu ze średnią Polski (około 600mm) jest to wartość wyższa, na co wpływa ośrodek miejsko-przemysłowy wskutek emisji do atmosfery znacznej ilości energii cieplnej, stanowiącej aktywne jądra kondensacji. Maksimum opadów występuje na tym obszarze przeważnie w lipcu i sierpniu, a minimum w styczniu. Liczba dni z opadem śnieżnym stanowi średnio 34 % ogólnej liczby dni z opadem atmosferycznym, wynoszącej 165 dni. Ważną cechą klimatu jest duża ilość dni z pogodą mglistą, do czego w znacznej mierze przyczynia się zadymienie obszaru [1.2.19].

3.7. WARUNKI AEROSANITARNE

Bezpośrednio w granicach opracowania nie ma stacji pomiarowej monitorującej stan jakości powietrza atmosferycznego. Najbliższa stacja pomiarowa znajduje się w Zabrze, przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie. Jak wynika z rocznych ocen jakości powietrza w województwie śląskim za 2023 r. i za lata wcześniejsze, wykonanej wg zasad określonych w art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, miasto Bytom zostało zaliczone do strefy aglomeracji górnośląskiej (PL2401). Ocena roczna z uwagi na ochronę zdrowia zakwalifikowała ten obszar do klasy C, co oznacza, że poziomy stężenia przekraczają wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji. Odnotowano przekroczenia stężeń benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ i dwutlenku azotu. Zwiększone wartości pyłu zawieszonego oraz benzo(a)pirenu na terenie miasta, zaobserwować można przede wszystkim w okresie jesienno - zimowym. Na jakość powietrza w istotny sposób wpływa zjawisko tzw. niskiej emisji z lokalnych źródeł ciepła, na przykład z przydomowych kotłowni. Na skalę powyższego zjawiska wpływa przede wszystkim rodzaj i jakość używanego opału a także sama sprawność instalacji grzewczych.

Na stan jakości powietrza analizowanego terenu, wpływają zarówno zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł liniowych, przebiegających w granicach analizowanego obszaru, jak i w jego sąsiedztwie oraz zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł punktowych. Do głównych źródeł liniowych, zaliczyć należy przede wszystkim ciągi

komunikacyjne o znaczeniu ponadlokalnym, w tym wyznaczającą zachodnią granicę terenu ul. Strzelców Bytomskich oraz biegnącą przez północną część terenu Aleję Jana Nowaka Jeziorańskiego, w mniejszym stopniu, ciąg drogowe, budujące wewnętrzny układ komunikacyjny. Jakość powietrza może być tu także kształtowana, poprzez zanieczyszczenia emitowane na skutek ruchu pojazdów, w rejonie przebiegającej za północną granicą autostrady A1. Na wielkość emisji ze źródeł komunikacyjnych, mają wpływ czynniki takie jak, stan jezdni, konstrukcja jezdni, struktura sektora pojazdów, stan techniczny silników pojazdów, warunki pracy silników, rodzaj paliwa czy płynność ruchu. Wzmószona emisja spalin samochodowych obserwowana jest głównie w tzw. „godzinach szczytu” czyli w okresie dojazdów i powrotów z pracy mieszkańców.

Do emitorów wpływających na jakość powietrza w analizowanych granicach, zaliczyć należy także zlokalizowane w granicach przedmiotowego terenu zabudowania mieszkalne jednorodzinne, nieujęte w zdalaczynnej sieci ciepłowniczej. W przypadku ogrzewania budynków, w oparciu o rozwiązania indywidualne, z wykorzystaniem jako materiału opałowego – węgla, oleju opałowego, gazu, a także drewna opałowego, na skutek procesu spalania powyższych surowców, może dochodzić do emisji szkodliwych związków. Z procesem ogrzewania, związany jest wzrost poziomów substancji takich jak pył zawieszony PM10, tlenek siarki czy tlenki azotu, który następuje zwłaszcza w okresie zimowym, kiedy zanieczyszczenia te powstają głównie w wyniku energetycznego spalania paliw w kotłowniach i domowych paleniskach (efekt tzw. „niskiej emisji”).

Na ogólny stan sanitarny powietrza w analizowanym rejonie może wpływać także emisja zanieczyszczeń pyłowych, uwalnianych w przypadku prowadzenia prac ziemnych, w rejonie zlokalizowanego w północno – zachodniej części analizowanego obszaru – terenu pogórniczego. Lokalnie, do emisji substancji może dochodzić także, na skutek prowadzonej działalności gospodarczej – z zakresu usług lub rzemiosła (warsztaty, punkty serwisowe), niemniej z uwagi na niewielki udział w/w typu zabudowy w całej strukturze zagospodarowania analizowanego terenu, wpływ ten nie jest znaczący. Na stan powietrza mają także wpływ czynniki atmosferyczne, takie jak kierunek i prędkość wiania wiatrów a także ukształtowanie powierzchni terenu oraz zanieczyszczania nawiewane z terenów sąsiednich.

3.8. KLIMAT AKUSTYCZNY

W granicach analizowanego obszaru, zlokalizowane są tereny podlegające na mocy obowiązującego prawa ochronie akustycznej. Należą do nich tereny zabudowy o funkcji mieszkaniowej, tereny placówek edukacyjnych, jak również tereny pełniące funkcje rekreacyjno – wypoczynkowe, tj. tereny ogrodów działkowych.

Klimat akustyczny w analizowanych granicach, kształtowany jest przede wszystkim przez hałas komunikacyjnych, głównie drogowy. Do głównych źródeł hałasu drogowego, zaliczyć należy wyznaczającą zachodnią granicę terenu ul. Strzelców Bytomskich, biegnącą przez północną część terenu Aleję Jana Nowaka Jeziorańskiego, jak również, przebiegającą za północną granicą opracowania, autostradę A1. Z uwagi na swoją klasę oraz funkcję komunikacyjną, powyższe ciągi komunikacyjne, cechują się zwiększonym natężeniem ruchu drogowego. W ich rejonie, prócz samochodów osobowych, znaczny udział w strumieniu pojazdów, mają także samochody dostawcze i ciężarowe. W rejonie opisanych ciągów komunikacyjnych, dochodzi do emisji najwyższych wartości dźwięku. Bezpośrednio w sąsiedztwie analizowanych dróg, w rejonie analizowanego terenu, generalnie nie ma zlokalizowanych terenów podlegających ochronie akustycznej. Wyjątek stanowią jedynie ogrody działkowe położone przy ul. Strzelców Bytomskich (zachodnia część terenu), klasyfikowane jako tereny rekreacyjno – wypoczynkowe. Do istotnych dróg kształtujących lokalny klimat akustyczny, należy zaliczyć tu także drogi, budujące wewnętrzną sieć komunikacji, tj. ul. Odrzańska, ul. Dworska, ul. Powstańców Śląskich i ul. Stanisława Witczaka. Zwiększone natężenie ruchu samochodowego w rejonie omawianych ulic, może występować w związku z dojazdami oraz powrotami mieszkańców z pracy i dotyczy głównie godzin porannych i popołudniowych. W porach tych mogą występować podwyższone poziomy hałasu, niekorzystnie oddziałujące na tereny zabudowy chronionej akustycznie, położone w ich sąsiedztwie, w tym tereny zabudowy mieszkaniowej i związanej z edukacją. Prócz natężenia ruchu drogowego, na poziom hałasu ma wpływ stan techniczny pojazdów poruszających się po drogach oraz stan techniczny dróg.

Na obszary położone w południowej części terenu, oddziałuje ponadto hałas szynowy, generowany przez ruch tramwajowy, odbywający się w rejonie linii tramwajowej, przebiegającej w pasie jezdni ul. Piekarskiej.

Na ogólny stan oddziaływań akustycznych ma także wpływ hałas związany z prowadzoną działalnością gospodarczą w ramach poszczególnych obiektów usługowych, hałas związany z pracą sprzętu ciężkiego, wykonującego prace ziemne na terenie pogórnym oraz w mniejszym stopniu hałas bytowy.

Zgodnie z informacjami *Strategicznej mapy hałasu 2022 r.*, prezentowanej w ramach *Internetowego Serwisu Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej* [1.2.46], w analizowanych granicach wskazuje się na następujące wartości emitowanego hałasu, od poszczególnych jego źródeł - w kontekście wskaźnika L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia) oraz w kontekście wskaźnika L_N (długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku):

TABELA 1 Poziom dźwięku emitowanego do środowiska z poszczególnych źródeł – notowany w graniach analizowanego terenu

		HAŁAS DROGOWY					HAŁAS SZYNOWY
		AUTOSTRADA A1	ALEJA JANA NOWAKA JEZIORAŃSKIEGO	UL. STRZELCÓW BYTOMSKICH	UL. OBRZAŃSKA, UL. DWORSKA, UL. POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH	UL. STANISŁAWA WITCZAKA	LINIA TRAMWAJOWA W CIĄGU UL. PIEKARSKIEJ
L_{DWN} (dB)	WARTOŚĆ MAKSYMALNA	>80,0	79,9	74,9	69,9	74,9	64,9
	WARTOŚĆ MINIMALNA	55,0	55,0	55,0	55,0	55,0	55,0
L_N (dB)	WARTOŚĆ MAKSYMALNA	74,9	74,9	64,9	59,9	64,9	54,9
	WARTOŚĆ MINIMALNA	50,0	50	50,0	50,0	50,0	50,0

Na podstawie *Strategicznej mapy hałasu dla miasta Bytomia (2022 r.)*

Zgodnie z danymi prezentowanymi w ramach przytoczonej powyżej mapy akustycznej, w granicach analizowanego terenu, na terenach podlegających ochronie akustycznie, nie notuje się przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu.

3.9. BIOSFERA

W granicach analizowanego obszaru, wraz z postępem urbanizacji i industrializacji, pod zainwestowanie zajmowane były kolejne obszary, co spowodowało przekształcenia (dewastację) występujących tutaj pierwotnie naturalnych siedlisk przyrodniczych. Prócz rozwoju zabudowy, wpływ na środowisko przyrodnicze miała również działalność związana z przemysłem wydobywczym, w tym przemysłem górniczo - hutniczym (powstawanie hałdy w północno – zachodniej części terenu i późniejsze jej przekształcenia czy osiadania terenu, będące skutkiem podziemnej eksploatacji i powstawanie stawów zapadliskowych). Wraz z tymi przekształceniami zmieniał się także skład gatunkowy zarówno fauny jak i flory. Analizowany teren, pomimo znacznego stopnia degradacji, odznacza się wysokim udziałem powierzchni biologicznie czynnych, obejmujących głównie jego część zachodnią.

FLORA

Jak wspomniano powyżej, analizowany teren cechuje wysoki odsetek obszarów czynnych biologicznie, niemniej układy roślinne porastające w granicach omawianego terenu, mają charakter antropogeniczny.

Pod względem zajmowanej powierzchni, do dominujących w analizowanych granicach siedlisk, należą tereny zieleni urządzonej, tj. ogrody działkowe, tereny cmentarzy, zieleń towarzysząca zabudowie wielorodzinnej i usługowej oraz tereny przydomowych ogrodów, przy zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej. Pomimo iż obszary te mają charakter typowo antropogeniczny i nie stanowią cennych przyrodniczo ostoji, to w wysoko przekształconym środowisku miejskim, pełnią istotne role ekosystemowe, zapewniając pokarm oraz stanowiąc miejsce bytowania i rozrodu wielu gatunków zwierząt, w tym ptaków oraz klimatotwórcze – wpływając regulująco na temperatury, zwłaszcza w czasie letnich upałów, jak również wpływając korzystnie na obieg wody w przyrodzie. Ogrody działkowe, prócz pełnionej istotnej funkcji ekologicznej, stanowią także miejsce rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców. Zieleń urządzona, w postaci zadrzewionych skwerów, towarzyszących zabudowie bądź alei drzew przydrożnych, w sposób znaczący podnosi także walor estetyczny omawianego terenu.

W północno – zachodniej oraz centralnej części analizowanego terenu, występują także powierzchnie użytkowane rolniczo, w postaci pól – tworzących mozaikę z siedliskami ruderalnymi, gdzie uprawiane są rośliny zbożowe, w tym np. kukurydza. Uprawom towarzyszą zbiorowiska roślinności segetalnej, budowane przez gatunki takie jak np. bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), powój polny (*Convolvulus arvensis*), mak polny (*Papaver rhoeas*) czy chaber bławatek (*Centaurea cyanus*) i inne. Skład gatunkowy zbiorowisk segetalnych jest ściśle uzależniony od rodzaju prowadzonej uprawy.

Istotny udział w lokalnym ekosystemie, mają także zbiorowiska roślinności spontanicznej – ruderalnej, zajmujące powierzchnie przekształcone. Dominują tu gatunki kosmopolityczne, o szerokiej tolerancji siedliskowej, w tym rośliny obcego pochodzenia, wykazujące wysoki potencjał rozprzestrzeniania się, zaliczane do grupy gatunków inwazyjnych. Wśród nich można wyróżnić przede wszystkim północnoamerykańskie nawłocie (*Solidago* sp.), których wyraźna dominacja zaznacza się na gruntach nieużytkowych, w północno – zachodniej części terenu. Rośliny te są szeroko rozpowszechnione w skali regionu, charakteryzują się wysokim spektrum tolerancji siedliskowej, dzięki czemu kolonizują obszary nieużytkowane, także silnie przekształcone i zdegradowane. Wśród roślin siedlisk ruderalnych, odnotowano tu także gatunki takie jak np. słonecznik bulwiasty (*Helianthus tuberosus*), trzcinnik piaszkowy (*Calamagrostis epigejos*), dziewanna (*Verbascum* sp.), wrotycz pospolity (*Tanacetum vulgare*), wiesiołka (*Oenothera* sp.), bylice (*Artemisia vulgaris*), żmijowce pospolite (*Echium vulgare*) i inne. W miejscach ocienionych, pod okapem drzew, wykształcały się zwarte asocjacje okrajków nitrofilnych, z dominującą pokrzywą (*Urtica dioica*) oraz niecierpkim drobnokwiatowym (*Impatiens parviflora*), jak również zbiorowiska z kielisznikiem zaroślowym (*Calystegia sepium*) i winobluszczem (*Parthenocissus* sp.), które przyjmowały formę welonów.

Do istotnych elementów w układzie florystycznym w analizowanych granicach należą skupiska zieleni wysokiej – porastające obszary nieużytkowane, zdewastowane, głównie w północnej oraz centralnej części terenu. Roślinność drzewiasta towarzyszy również niewielkim zbiornikom zapadliskowym. W składzie gatunkowym dominują gatunki pionierskie, wyróżniające się szerokim spektrum tolerancji siedliskowej oraz szybkim wzrostem, w tym dominujące w opisywanych zbiorowiskach robinie akacjowe (*Robinia pseudoacacia*), topole (*Populus* sp.), brzozy brodawkowate (*Betula pendula*) oraz wierzby (*Salix* sp.). W kępach zadrzewień, zaznaczał się także wyraźny udział klonów (*Acer* sp.), jarzębów (*Sorbus* sp.) – w tym porastających wzdłuż dawnego nasypu kolejowego jarzębów szwedzkich (*S. intermedia*), ceremchy amerykańskiej (*Prunus serotina*) oraz dzikiego bzu czarnego (*Sambucus nigra*).

W analizowanych granicach zlokalizowane są także zbiorniki wodne, pochodzenia antropogenicznego. W ich rejonie wykształcają się zbiorowiska charakterystyczne dla siedlisk wodnych. W strefie brzegowej zbiorników, porastają głównie zbiorowiska szuwaru właściwego, ze związku *Phragmition*, budowane przez trzcinę pospolitą (*Phragmites australis*) oraz płaty zbiorowisk, przynależących pod względem fitytosocjologicznym do związku *Magnocaricion*, w tym budowane przez gatunki takie jak np. pałka (*Typha* sp.) oraz gatunki turzyc (*Carex* sp.). Trzcinowiska, tworzyły się także w miejscach o wysokiej wilgotności podłoża, w tym na północy terenu.

FAUNA

Zlokalizowane na analizowanym obszarze enklawy zieleni, stanowią miejsce bytowania dla różnych gatunków zwierząt. Z uwagi na istniejące zagospodarowanie terenu oraz charakterystykę terenów sąsiednich, fauna jest tutaj reprezentowana przede wszystkim przez gatunki zsynantropizowane, charakterystyczne dla środowiska miejskiego. Występujące w analizowanych granicach obszary zadrzewień, w tym zadrzewienia i zakrzewienia porastające w rejonie terenów nieużytków, jak również te porastające w rejonie ogrodów działkowych i cmentarzy, są schronieniem dla ptaków, które reprezentowane są między innymi przez drobne ptaki śpiewające, takie jak bogatka (*Parus major*), modraszka (*Cyanistes caeruleus*) oraz kopciuszek (*Phoenicurus ochruros*), a także pospolite krukowate, w tym sójka (*Garrulus glandarius*), kawka (*Corvus monedula*), czy sroka (*Pica pica*). W rejonie zabudowy, we wschodniej części terenu, odnotowano liczne sierpówki (*Streptopelia decaocto*) oraz gołębie miejskie (*Columba livia* f. urbana), jak również żerujące w rejonie zabudowy gawrony (*Corvus frugilegus*). W rejonie upraw rolnych w centralnej oraz północnej części terenu, odnotowano bażanta (*Phasianus colchicus*). Rejon stawów zapadliskowych, stanowi potencjalne siedlisko dla awifauny związanej ze środowiskiem wodnym, w tym np. dla pospolitych w regionie kaczek krzyżówek (*Anas platyrhynchos*), łabędzi niemych (*Cygnus olor*) czy łyszek (*Fulica atra*). Rejon zbiorników zapadliskowych, stanowi również potencjalne miejsce bytowania i rozrodu płazów, w tym płazów bezogonowych. Do ssaków występujących na terenie opracowania należą przede wszystkim drobne gryzonie takie jak np. mysz (*Mus musculus*), a także jeże (*Erinaceus sp.*), krety (*Talpa europaea*) czy ryjówki (*Sorex sp.*). Nie można wykluczyć tu pojawiania się ssaków drapieżnych, pospolitych w regionie, w tym lisów (*Vulpes vulpes*) czy kun (*Martes foina*). Najliczniej reprezentowaną grupą zwierząt są tutaj bezkręgowce, w tym przede wszystkim owady i pajęczaki.

KORYTARZE EKOLOGICZNE

Analizowany teren położony jest poza zasięgiem korytarzy ekologicznych wyznaczonych na terenie kraju oraz na obszarze województwa śląskiego [1.2.28, 1.2.29].

3.10. OBSZARY CHRONIONE

Na analizowanym terenie nie wyznacza się punktowych form ochrony przyrody żywej oraz nieożywionej. Obszar objęty projektem planu położony jest także poza zasięgiem obszarów chronionych. Obszarów podlegających ochronie, nie wyznacza się również w bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego terenu [1.2.44].

4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dla obszaru objętego niniejszym opracowaniem, obowiązują dwa plany miejscowe, tj. *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Dworskiej i Strzelców Bytomskich*, zwany planem „Dworska-Zachód”, przyjęty Uchwałą nr XVII/217/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 września 2011 r. oraz *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego na północ od ul. Powstańców Śląskich*, obejmującego obszar w rejonie ulicy Dworskiej i al. Jana Pawła II, zwany planem „Dworska-Wschód”, przyjęty Uchwałą nr XLV/628/09 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 kwietnia 2009 r. Poprzez brak realizacji ocenianego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, rozumie się utrzymanie aktualnego stanu planistycznego i realizację zagospodarowania terenów w oparciu o ustalenia planów obowiązujących. Z uwagi na fakt, iż na mocy ocenianego projektu planu, generalnie przewiduje się utrzymanie przyjętego porządku planistycznego, a proponowane zmiany, mają w większości charakter formalny, w tym wynikający z konieczności dostosowania zapisów MPZP do obowiązujących przepisów prawa krajowego, oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska – wynikające z realizacji zainwestowania w oparciu do plany obowiązujące bądź w oparciu o oceniany projekt planu, będą zbliżone. Należy zatem przyjąć, iż w przypadku odstąpienia od realizacji ocenianego projektu planu, środowisko naturalne będzie podlegało presji, wynikającej z już obecnie usankcjonowanych założeń urbanistycznych. Zmiany w sposobie zagospodarowania, w odniesieniu do stanu istniejącego, będą dotyczyć w szczególności terenów biologicznie czynnych – zlokalizowanych w północnej oraz centralnej części terenu, przeznaczonych do zainwestowania w planach obowiązujących, a dotychczas nieskonsumowanych. Oddziaływanie na środowisko, w rejonie w/w terenów, będzie dotyczyło przede wszystkim zmniejszenia udziału powierzchni biologicznie czynnych, możliwego pogorszenia warunków gruntowo – wodnych czy zmian uwarunkowań krajobrazowych.

Zasadnicza różnica w proponowanym sposobie zagospodarowania, dotyczy wprowadzenia poza przyrodniczego przeznaczenia, w ramach terenów zabudowy usługowej (**2U, 3U, 5U, 6U**) i usługowo - mieszkaniowej (**1UM**) oraz terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej (**5UP, 4UP**), w rejonie powierzchni wskazanych w obowiązujących MPZP jako tereny zieleni, w zasięgu powierzchni biologicznie czynnych, w tym zadrzewionych, obecnie wolnych od zainwestowania. W przypadku braku realizacji analizowanego projektu MPZP, powyższe tereny, zgodnie z założeniami obowiązujących MPZP, pozostaną wolne od zabudowy, a tym samym możliwe będzie zachowanie enklaw zieleni, porastających w ich rejonie i tym samym, zachowanie siedlisk faunistycznych. Istotnym założeniem analizowanego dokumentu, jest także ustalenie możliwości realizacji inwestycji, związanych z pozyskiwaniem energii ze źródeł odnawialnych. Na mocy ocenianego projektu planu, określono granice terenów, wyznaczonych na rozmieszczenie ogniw fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy przekraczającej 500 kW wraz ze strefą ochronną – na terenach oznaczonych symbolami : **1U, 2U, 3U, 4U, 5U, 6U, 4UP, 5UP**. Należy zatem przyjąć, iż w przypadku braku uchwalenia analizowanego dokumentu, nie będzie możliwa tu realizacja farm PV, w skali określonej w zapisach projektu planu.

W analizowanym dokumencie, założono również odstąpienie od realizacji przeznaczenia części terenów, w rejonie których, na mocy planów obowiązujących, możliwy jest rozwój zainwestowania, a w ich rejonie, założono wprowadzenie przeznaczeń terenów o wysokim udziale powierzchni biologicznie czynnych, pełniących istotne funkcje ekologiczne w środowisku miejskim (**2ZWS, 3ZI, 1ZP, 1ZD, 3ZD, 5ZD**). W przypadku odstąpienia od realizacji projektu MPZP, tereny te będą podlegały presji zainwestowania, zgodnie z ustaleniami dokumentów obowiązujących.

Podsumowując, w przypadku braku realizacji ustaleń ocenianego projektu planu, nie należy spodziewać się istotnych zmian, wpływających w sposób znaczący na kształtowanie jakości poszczególnych komponentów lokalnego środowiska, na terenach obecnie już trwale zainwestowanych. W kontekście terenów przeznaczonych do zainwestowania w planach obowiązujących, dotychczas nieskonsumowanych, w przypadku braku realizacji ocenianego projektu MPZP, oddziaływania na środowisko będą zasadniczo zbieżne – z uwagi na analogiczny sposób przeznaczenia, do proponowanego w ocenianym projekcie MPZP. Uchwalenie analizowanego dokumentu, umożliwi

także zachowanie terenów zieleni, przeznaczonych dotychczas do zainwestowania. Zasadniczą zmianą jest tu wprowadzenie przeznaczeń terenów, umożliwiających rozwój zainwestowania, głównie w północnej części terenu, w rejonie powierzchni nieużytków oraz powierzchni użytkowanych rolniczo. W ich rejonie, oddziaływania wynikające z założeń analizowanego projektu planu oraz planów obowiązujących, będą się od siebie różniły, niemniej, z uwagi na obecny charakter terenów oraz proponowane przeznaczenia, oddziaływania te nie będą znaczące i negatywne. Ograniczeniu potencjalnie niekorzystnych oddziaływań, wynikających z założeń planistycznych, będą służyły wprowadzone w analizowanym dokumencie zapisy ograniczające, w tym w postaci zakazów oraz nakazów, mających na celu ochronę zasobów środowiska. Przestrzeganie tych zapisów, umożliwi ograniczenie wpływu na poszczególne komponenty środowiska, przy jednoczesnym dopuszczeniu rozwoju terenów zainwestowanych, wynikającym z potrzeb rozwoju gospodarczego miasta. Rozwój zainwestowania, będzie odbywał się w sposób kontrolowany, z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych przedmiotowego terenu.

5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wiązałoby się bezpośrednio z ustaleniem lub dopuszczeniem w analizowanym projekcie planu przedsięwzięć, o których mówi *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.)*.

W analizowanym projekcie planu, wprowadzono zapis, zakazujący realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z zastrzeżeniem, iż dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami: **4UP, 5UP; 6UP**, jak również, spod cytowanego zakazu wyłącza się przedsięwzięcia związane z realizacją i remontami:

- a) dróg publicznych,
- b) infrastruktury technicznej,
- c) linii tramwajowych,
- d) inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,
- e) podziemnego wydobywania kopalin,
- f) poszukiwania i rozpoznawania złóż kopalin;
- g) poszukiwania i rozpoznawania wód podziemnych,
- h) podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- i) podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji,
- j) zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą;
- k) zabudowy systemami fotowoltaicznymi, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą;
- l) zabudowy magazynowej, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą,
- m) centrów handlowych wraz z towarzyszącą im infrastrukturą,
- n) zabudowy usługowej, w szczególności obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą,
- o) instalacje do podziemnego i naziemnego magazynowania oraz do dystrybucji:
 - ropy naftowej,
 - produktów naftowych,
 - gazów łatwopalnych,w ramach stacji paliw wyłącznie na terenach oznaczonych symbolami **1U, 2U, 3U**,
- p) garaży, parkingów samochodowych lub zespołów parkingów.

Biorąc pod uwagę przytoczone zapisy, należy przyjąć, iż na analizowanym terenie, możliwa będzie realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, związane z realizacją dopuszczonych inwestycji, mogą wiązać się m.in. z przyrostem powierzchni szczelnych, likwidacją bądź przekształcenia siedlisk przyrodniczych, a także mogą dotyczyć wpływu na wody podziemne czy wiązać się z emisją zanieczyszczeń aerosanitarnych i emisją hałasu – związaną z samą działalnością przyszłych inwestycji, ale także związaną z wzrostem ruchu pojazdów w nowo zainwestowanych obszarach.

W stanie istniejącym, w granicach analizowanego terenu, występują obszary biologicznie czynne, w rejonie których możliwy będzie przyrost zainwestowania, w tym realizacja nowych przedsięwzięć z grupy mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Obszary te mają charakter nieużytków porośniętych niską roślinnością spontaniczną, w tym gatunkami inwazyjnymi oraz zadrzewieniami, a także stanowią je tereny użytkowane rolniczo. Część powierzchni, w rejonie których możliwy będzie rozwój zainwestowania w omawianym zakresie, obejmuje silnie zdewastowane tereny przemysłowe. Dotyczy to w szczególności północno – zachodniej części analizowanego terenu, w tym obszaru dawnej hałdy, obecnie częściowo rozebranej.

Realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, będzie wymagała uzyskania stosownych decyzji administracyjnych, w tym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przed realizacją potencjalnych inwestycji, konieczne będzie przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko. Na obecnym etapie, biorąc pod uwagę powierzchnię terenów przeznaczonych do zainwestowania, a także charakter przeznaczenia i przytoczone zapisy szczegółowe – dotyczące przedsięwzięć z grupy mogących oddziaływać znacząco na środowisko, należy spodziewać się, iż główne oddziaływania przyszłych inwestycji, będą dotyczyły oddziaływań na faunę i florę – w związku z likwidacją części zbiorowisk roślinnych, a tym samym miejsc bytowania, żerowania i rozrodu zwierząt, zwłaszcza ptaków, jak również będą dotyczyły oddziaływań na powierzchnię ziemi, związanych z uszczelnieniem powierzchni, na skutek lokowania nowych przedsięwzięć. Nie można tu także wykluczyć wzrostu emisji zanieczyszczeń aerosanitarnych oraz wzrostu emisji hałasu. Na obecnym etapie nie znane są szczegółowe zamierzenia inwestycyjne oraz rozwiązania techniczne i technologiczne dla przyszłych inwestycji, dające możliwość jednoznacznego wskazania skali ich potencjalnych oddziaływań oraz ich zasięgu, niemniej, jak wynika z przepisów odrębnych, przed realizacją inwestycji z grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, należy dokonać szczegółowej oceny oddziaływania przedsięwzięcia, w procesie ubiegania się o wydanie decyzji środowiskowej. Ocena taka pozwoli określić wpływ planowanych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska, w tym np. wpływ na wody powierzchniowe, wody podziemne i grunty, wpływ w zakresie emisji hałasu do środowiska i zanieczyszczeń do powietrza czy wpływ na florę oraz faunę.

Podsumowując, na mocy zapisów analizowanego projektu planu, możliwa będzie realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rejonie objętym zamierzeniami planistycznymi. Rozwój zainwestowania, związany z realizacją nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dotyczyć może obszarów, charakteryzujących się znacznym stopniem przekształcenia środowiska naturalnego, tj. terenów nieużytków oraz powierzchni użytkowanych rolniczo. Realizacja przyszłego zainwestowania, może wiązać się z oddziaływaniem na poszczególne komponenty środowiska, niemniej ocena skali tego wpływu, będzie możliwa dopiero na etapie uszczegółowienia przyszłych zamierzeń inwestycyjnych. Realizację inwestycji należy poprzedzić szczegółową oceną oddziaływania na środowisko – zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, którą to oceną przeprowadza się w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia. W ramach w/w postępowania, konieczne jest przeanalizowanie oddziaływania danego przedsięwzięcia na środowisko, zarówno na etapie jego budowy, jak i eksploatacji.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Polityka zagospodarowania przestrzennego powinna przede wszystkim opierać się na podstawowej zasadzie, jaką jest **zrównoważony rozwój**, który w *Raporcie Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych* z 1987 r. został zdefiniowany jako „*rozwój, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie*”.

Zasada zrównoważonego rozwoju wpisuje się w poszczególne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym i z punktu widzenia ocenianego dokumentu cele te, należy odczytywać w jej kontekście.

Cele ochrony środowiska mające znaczenie z punktu widzenia ocenianego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostały ujęte między innymi w dokumentach przedstawionych poniżej.

Dokumenty szczebla międzynarodowego

- a) *Konwencja o obszarach wodno – błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowa ptactwa wodnego (Konwencja Ramsarska)* ratyfikowana przez Polskę w 1978 r., której celem jest ochrona mokradeł: jezior, bagien, torfowisk, rzek i innych wód płynących, lagun, raf koralowych wybrzeży i zatok morskich, a ponadto sztucznych zbiorników wodnych jeśli są one ostoją ptaków.
- b) *Konwencja o różnorodności biologicznej (Rio de Janeiro)* ratyfikowana przez Polskę w 1995 r., której celem jest m. in. ochrona różnorodności biologicznej na poziomie genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym (krajobrazowym) oraz umiarkowane użytkowanie elementów różnorodności biologicznej.
- c) *Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego (Konwencja Paryska)* ratyfikowana przez Polskę w 1976 r., której celem konwencji jest m.in. pobudzenie aktywności narodów do ochrony ich własnego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, wzmocnienie ochrony najcenniejszych obiektów o światowym znaczeniu, organizowanie pomocy intelektualnej, technicznej i finansowej krajom, które pomocy wymagają.
- d) *Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska)* ratyfikowana przez Polskę w 1996 r., której celem jest ochrona wodnych i lądowych gatunków zwierząt wędrownych na obszarze całego ich zasięgu.
- e) *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Konwencja Klimatyczna)* ratyfikowaną przez Polskę w 1994 r., a której celem jest ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który nie powodowałby niebezpiecznych zmian w systemie klimatycznym. Dokument określa zasady, którymi powinny kierować się strony konwencji, aby zrealizować określone cele.

Dokumenty szczebla wspólnotowego

- a) *Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska)* ratyfikowana przez Polskę w 1996 r., a której celem jest zachowanie europejskich gatunków dzikich zwierząt i roślin oraz ich naturalnych siedlisk, zwłaszcza gatunków endemicznych, zagrożonych i ginących.
- b) *Europejska Konwencja Krajobrazowa* ratyfikowana przez Polskę w 2004 r., która dotyczy współdziałania państw na rzecz ochrony, zarządzania i planowania krajobrazu.
- c) *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE (RDW)* z dnia 23 października 2000 r., która ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej i ma za cel osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód.
- d) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy, ustanawiająca cele jakości powietrza na rzecz poprawy stanu zdrowia ludzkiego i jakości środowiska.*

- e) *Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku*, której celem jest m. in. zdefiniowanie wspólnego podejścia do unikania, zapobiegania lub zmniejszania szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu, a także stworzenie podstawy dla rozwijania środków wspólnotowych w zakresie obniżania hałasu z głównych źródeł.
- f) *Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*, mająca na celu przyczynienie się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory na europejskim terytorium Państw Członkowskich.
- g) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa* (wersja ujednolicona), która odnosi się do ochrony wszystkich gatunków ptactwa występujących naturalnie w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich. Ma ona na celu ochronę tych gatunków, gospodarowanie nimi oraz ich kontrolę i ustanawia reguły ich eksploatacji.

Dokumenty szczebla krajowego

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym oraz wspólnotowym mają swoje odzwierciedlenie w obowiązującym w kraju ustawodawstwie. Podstawowe akty prawne z zakresu ochrony środowiska mające znaczenie dla oceny projektowanego dokumentu zostały przedstawione w rozdziale 1.2.

Generalnie oceniany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stoi w sprzeczności z celami ochrony środowiska wskazanych powyżej dokumentów. Sposób w jaki realizacja planu wpłynie na poszczególne elementy środowiska został przedstawiony w kolejnych rozdziałach niniejszego opracowania, natomiast sposób w jaki w zapisach planu uwzględniono cele ochrony środowiska został przedstawiony w rozdziale 10.

7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA ŚRODOWISKO, A TAKŻE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Oddziaływania na środowisko związane z realizacją ustaleń projektu planu, będą przede wszystkim następstwem przewidywanego rozwoju terenów, które umożliwią w przyszłości, lokalizację przedsięwzięć związanych z usługami i produkcją, w mniejszym stopniu – z rozwojem terenu mieszkaniowo - usługowego. Dotyczy to terenów bądź fragmentów terenów zabudowy usługowej (**2U, 3U, 5U, 6U**), terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej (**5UP, 4UP**), a także fragmentu terenu zabudowy usługowo – mieszkaniowej (**1UM**). Oddziaływania na środowisko, będą także wynikały z możliwości realizacji inwestycji, związanych z pozyskiwaniem energii w oparciu o źródła odnawialne, tj. lokalizacji farm fotowoltaicznych.

W poniżej tabeli, przedstawiono charakterystykę typów potencjalnych oddziaływań – z ich rozdziałem na etap budowy oraz etap eksploatacji.

TABELA 2 Charakterystyka typów oddziaływań

TYP ODDZIAŁYWAŃ	ETAP BUDOWY	ETAP EKSPLOATACJI
BEZPOŚREDNIE	wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy realizacji nowej zabudowy oraz infrastruktury towarzyszącej; zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowach; wzrost zanieczyszczeń pyłowych, emitowanych na skutek prowadzonych prac ziemnych, na etapie realizacji nowych obiektów budowlanych; zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i wycinka zieleni wysokiej (drzew i krzewów).	przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod nowe obiekty budowlane i towarzyszące im zagospodarowanie; zmniejszenie bioróżnorodności w rejonie nowej zabudowy; wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych; wzrost ilości wytwarzanych odpadów; wzrost emisji hałasu przemysłowego; wzrost emisji hałasu komunikacyjnego.
POŚREDNIE	nie występują brak znaczących oddziaływań	generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanych; możliwy poprawa lokalnej jakości powietrza, z uwagi na realizację systemów opartych na źródłach odnawialnych – w przypadku realizacji farm PV.
WTÓRNE	nie występują brak znaczących oddziaływań	dalsza synantropizacja szaty roślinnej oraz spadek bioróżnorodności.
SKUMULOWANE	krótkotrwała kumulacja hałasu pochodzącego z prac budowlanych.	zmiana jakości powietrza w wyniku nakładania się emisji z poszczególnych emitorów – punktowych i liniowych jak również zmiana jakości powietrza w wyniku zastosowania systemów opartych na energii odnawialnej; kumulacja hałasu komunikacyjnego oraz przemysłowego; synantropizacja szaty roślinnej i spadek bioróżnorodności w rejonie nowych inwestycji.
KRÓTKOTERMINOWE	hałas budowlany; zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; powstawanie odpadów budowlanych.	nie występują brak znaczących oddziaływań
DŁUGOTERMINOWE	zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej; spadek bioróżnorodności; zmniejszenie powierzchni zadrzewionych.	zmiany morfologii terenu, w przypadku prowadzenia prac niwelacyjnych; dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie nowej zabudowy; emisja hałasu komunikacyjnego; emisja zanieczyszczeń atmosferycznych.
STAŁE	zmiany ukształtowania powierzchni terenu; spadek powierzchni biologicznie czynnych.	zmiany morfologii terenu związana z pracami niwelacyjnymi; spadek bioróżnorodności; zwiększenie udziału powierzchni szczelnych.
CHWILOWE	hałas budowlany; zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; powstawanie odpadów budowlanych.	zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego.

7.1. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000

OBSZARY NATURA 2000

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza obszarami skupionymi w europejskiej sieci Natura 2000. Najbliższym obszarem naturowym jest Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie” (PLH 240003), położony w odległości około 3 km w kierunku północno - zachodnim.

Z uwagi na odległość od w/w obszaru naturowego oraz ze względu na wprowadzone zapisy ograniczające potencjalnie negatywne oddziaływanie na środowisko, należy przyjąć, iż realizacja założeń projektu planu, nie spowoduje powstania czynników wy wpływających negatywnie na zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych w jego rejonie oraz nie wpłynie na stan populacji poszczególnych gatunków, w tym gatunków nietoperzy. Realizacja założeń projektu planu nie będzie miała wpływu na cele i przedmiot ochrony wskazanego powyżej obszaru Natura 2000.

OBSZAROWE I PUNKTOWE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Teren objęty opracowaniem zlokalizowany jest poza zasięgiem obszarowych form ochrony przyrody. W jego granicach nie wyznaczono także pomników przyrody. Obszarów oraz obiektów podlegających ochronie, nie wyznacza się również w bezpośrednim i dalszym sąsiedztwie omawianego terenu. W związku z powyższym, przewidywane oddziaływanie, wynikające z ustaleń planistycznych, nie będzie dotyczyło obiektów i obszarów chronionych.

7.2. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GRUNTY

Rozwój zabudowy wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną bądź komunikacyjną, w ramach nowych terenów wskazanych do zainwestowania, w miejscu realizacji poszczególnych obiektów, związany będzie z bezpośrednim i trwałym naruszeniem powierzchni ziemi. W przypadku lokowania zabudowy, w tym m.in. w postaci budynków usługowo – mieszkaniowych wraz z garażami zbiorowymi, oraz garażami podziemnymi – w ramach terenu **1UM**, zabudowy usługowej, w tym związanej z handlem oraz obsługą i naprawą maszyn i pojazdów, hurtowni, składów, magazynów, placów wystawienniczych dla terenów **2U, 3U, 5U, 6U** oraz stacji paliw dla terenów **2U, 3U**, jak również zabudowy usługowej i produkcyjnej oraz stacji obsługi pojazdów, warsztatów samochodowych, placów wystawienniczych czy zabudowy handlu maszynami i pojazdami mechanicznymi, wraz z garażami zbiorowymi czy podziemnymi, w ramach terenów **4UP, 5UP** dojdzie do trwałego uszczelniania powierzchni ziemi. Przyrost powierzchni szczelnych bądź utwardzonych, wynikający z analizowanych ustaleń planistycznych, obejmie powierzchnie zlokalizowane głównie na północy terenu. Likwidacja powierzchni biologicznie czynnych, prowadziła będzie w sposób bezpośredni do ograniczenia możliwości infiltracji wód w głąb ziemi. W przypadku przyrostu powierzchni utwardzonych lub szczelnych kosztem obszarów biologicznie czynnych można mówić także o efekcie kumulacji w skali lokalnej z obszarami już zainwestowanymi. Pośrednio do gruntów w perspektywie długoterminowej będą przedostawały się zanieczyszczenia emitowane przez pojazdy, poruszające się w rejonie nowo zainwestowanych terenów. Z uwagi na możliwy przyrost nowych terenów zabudowy, należy spodziewać się wzrostu ruchu kołowego na analizowanym terenie. Do gleb mogą także potencjalnie przedostawać się zanieczyszczenia emitowane na skutek procesów technologicznych, w rejonie nowych zakładów produkcyjnych, niemniej wystąpienie bądź skala tego zjawiska, będą uzależnione od ostatecznego rodzaju zainwestowania oraz przyjętych rozwiązań technicznych i technologicznych.

Oddziaływań na powierzchnię ziemi można spodziewać się również na terenach obecnie niezainwestowanych, w rejonie których, na mocy ocenianego projektu planu, dopuszczono możliwość lokalizowania ogniw fotowoltaicznych – wytwarzających energię o mocy przekraczającej 500 kW (tereny oznaczone symbolami **1U, 2U, 3U, 4U, 5U, 6U, 4UP, 5UP**). Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, wynikające z realizacji systemów PV, będzie związane głównie z rozwojem zabudowy technicznej, towarzyszącej instalacjom fotowoltaicznym, koniecznej do funkcjonowania farmy, w tym np. stacji transformatorowych. Skala wpływu na środowisko gruntowe, w fazie realizacji farmy, będzie uzależniona od przyjętych rozwiązań technologicznych, np. od sposobu montażu modułów fotowoltaicznych. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi może być związane z usunięciem pokrywy glebowej, w celu posadowienia fundamentów pod stacje transformatorowe, wykonaniem niewielkich wykopów pod moduły fotowoltaiczne czy wykopów, w których zostaną umieszczone kable energetyczne. W przypadku konieczności wyrównania powierzchni terenu pod poszczególne obiekty, możliwa będzie konieczność zdjęcia warstwy gruntu i prowadzenie prac niwelacyjnych. Rozwój instalacji fotowoltaicznych, w kontekście oddziaływań długofalowych, spowoduje zmniejszenie przestrzeni produkcyjnej gleb oraz ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych. Pomimo, iż przy realizacji farm fotowoltaicznych nie ma konieczności całkowitego uszczelniania powierzchni w ich rejonie, tj. powierzchnie te mogą nadal funkcjonować jako biologicznie czynne, to z uwagi na wysokie temperatury w trakcie pracy elektrowni oraz występujące pod panelami zacienienie – bioróżnorodność w ich rejonie zostanie ograniczona.

Podsumowując, docelowa i pełna realizacja przyszłego zainwestowania, w ramach proponowanych przeznaczeń terenów zabudowy, może wiązać się z oddziaływaniem na powierzchnię ziemi, przejawiającym się przede wszystkim w przyroście powierzchni szczelnych i utwardzonych – kosztem powierzchni czynnych biologicznie.

Należy jednak zaznaczyć, iż z uwagi na silnie przekształcony charakter analizowanego terenu oraz terenów położonych w sąsiedztwie, środowisko gruntowe stale podlega tu wpływom antropogenicznym. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i grunty będzie miało zatem charakter zjawisk już występujących oraz lokalnie - pogłębiających się. Skala i intensywność wpływu na analizowany komponent środowiska, będą ograniczane przez zapisy samego dokumentu planistycznego jak i przepisy prawa krajowego.

W analizowanym projekcie planu, w zakresie ochrony ziemi, wprowadza się następujące zapisy:

- 1) nakaz ochrony gleby przed degradacją lub zanieczyszczeniem;
- 2) nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych;
- 3) zakaz magazynowania surowców i materiałów bezpośrednio na powierzchni gruntu bez zabezpieczenia powierzchni przed infiltracją wód opadowych.

Ochronie powierzchni ziemi będą także służyły zapisy z zakresu gospodarki odpadami, w tym:

- 1) nakaz realizacji miejsc do zbierania odpadów komunalnych przy zastosowaniu osłon oraz zabezpieczeń przed infiltracją wód opadowych;
- 2) zakaz wykorzystywania terenu objętego planem w celu prowadzenia działalności polegającej na zbieraniu i przetwarzaniu odpadów, w tym surowców wtórnych, złomu i pojazdów wycofanych z eksploatacji, przy czym przez przetwarzanie odpadów należy rozumieć także składowanie odpadów, z zastrzeżeniem pkt 3 i pkt 4;
- 3) dopuszczenie dla działalności prowadzonych na terenach objętych planem, magazynowania odpadów powstałych w wyniku tej działalności wyłącznie w budynkach lub zadaszonych wiatkach.
- 4) dopuszcza się wytwarzanie, przetwarzanie i zbieranie, odpadów na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem 6UP.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, ochronie środowiska gruntowego – w kontekście całego analizowanego obszaru, prócz powyższych zasad, będzie służyło także zachowanie obszarów biologicznie czynnych, w tym m.in. w ramach terenów zieleni urządzonej, izolacyjnej, terenów ogrodów działkowych oraz terenów zieleni ze zbiornikiem wodnym. Ochronie omawianego komponentu środowiska będą sprzyjały ponadto proponowane zapisy z zakresu ochrony powietrza, jak również zapisy dotyczące ochrony wód podziemnych oraz ustalenie dla poszczególnych przeznaczeń terenów, minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej.

7.3. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Wody powierzchniowe i podziemne podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* oraz *ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne*.

Przez analizowany teren nie przepływają naturalne ciekły powierzchniowe. Zlokalizowane są tu niewielkie zbiorniki zapadliskowe, koncentrujące się w środkowej części analizowanego terenu, wzdłuż przybliżonej osi północ - południe. Na mocy ocenianego projektu planu, w rejonie wód stojących oraz na obszarze otaczającej je zieleni, w tym w rejonie zbiornika położonego w otoczeniu ROD „Malwa”, zbiornika położonego na północ od ul. Odrzańskiej oraz zbiorników położonych w północnej części terenu, na zachód od ul. Dworskiej, wprowadzono przeznaczenie terenów zieleni ze zbiornikiem wodnym (**ZWS**). Ponadto, w kontekście zbiornika położonego na północ od ul. Odrzańskiej, na mocy ocenianego projektu planu, przeznaczenie terenu **ZWS**, wprowadzono w rejonie obszaru przeznaczonego w obowiązującym MPZP do zainwestowania. Opisane zamierzenia, uznaje się za korzystne, w kontekście ochrony środowiska wodnego, ale także w zakresie zasobów przyrodniczych. Ustalenie przeznaczenia, chroniącego przed presją zabudowy nie tylko same zbiorniki wodne, ale także ich otulinę biologiczną, umożliwi zachowanie obszarów wód stojących, ale także zapewni prawidłowe funkcjonowanie biotopów, jakie tworzą wraz z otoczeniem, stanowiąc lokalne ostoje przyrodnicze.

Na zachód od ul. Dworskiej, położony jest niewielki staw zapadliskowy, w rejonie którego, przewidziano wprowadzenie przeznaczenia terenu usług i produkcji (**3UP**). Powyższe ustalenie, zakładające realizację zainwestowania w omawianym rejonie, zostało przyjęte już na etapie obowiązującego MPZP i nie wynika ono

bezpośrednio z założeń ocenianego projektu planu. W stanie istniejącym teren **3UP** jest wolny od zabudowy, należy zatem przyjąć, iż docelowa realizacja zainwestowania w jego rejonie, może być potencjalnie związana z ingerencją w zlokalizowany tu zbiornik. Należy jednak podkreślić, iż w zapisach analizowanego projektu planu, wskazuje się dla terenu **3UP** – przeznaczenie podstawowe, obejmujące urządzenia wodne. Zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, tj. w myśl ustawy *Prawo wodne* – art. 16, pkt. 65, poprzez urządzenie wodne rozumie się *urządzenia lub budowle służące do kształtowania zasobów wodnych lub korzystania z tych zasobów, w tym m.in. stawy, w szczególności stawy rybne oraz stawy przeznaczone do oczyszczania ścieków albo rekreacji*. Z uwagi na przytoczony zapis, można założyć, iż zbiornik ten, rozumiany jako urządzenie wodne, może zostać całkowicie lub częściowo zachowany, niemniej kwestia ta zależeć będzie od szczegółowych rozwiązań projektowych, dotyczących potencjalnie planowanych inwestycji w analizowanym rejonie.

Pojawienie się nowych obiektów budowlanych wraz z towarzyszącą infrastrukturą, na obszarach dotychczas funkcjonujących jako powierzchnie wolne od zainwestowania, będzie jednym z czynników wpływających na kształtowanie jakości oraz ilości zasobów wód podziemnych. Realizacja nowych obszarów zabudowy, w tym zabudowy związanej z funkcją usługową, usługowo – produkcyjną czy usługowo – mieszkalną – wraz z terenami towarzyszącej infrastruktury komunikacyjnej, związana będzie z koniecznością trwałego uszczelnienia części powierzchni ziemi, co może wiązać z lokalnym niekorzystnym wpływem na obieg wody w przyrodzie, poprzez ograniczenie możliwości infiltracji i retencji glebowej. Uszczelnienie powierzchni terenów, w rejonie planowanych inwestycji, w skali całego obszaru objętego projektem planu, ograniczy powierzchnię umożliwiającą swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych zasilających wody podziemne, a co za tym idzie, może prowadzić do zmniejszania się zasobów wód podziemnych, przesuszania gruntów oraz wzrostu tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych. Skala tego zjawiska uzależniona jest od docelowej powierzchni nowej zabudowy oraz zastosowanych rozwiązań w zakresie prowadzenia gospodarki wodno - ściekowej.

Istotny wpływ na zachowanie właściwego poziomu infiltracji wód opadowych i roztopowych (a tym samym poziomu wód gruntowych) ma ograniczenie maksymalnej powierzchni zabudowy oraz określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działki. Projekt planu, wprowadzając tego rodzaju zapisy, chroni przed nadmiernym, nieodwracalnym uszczelnieniem powierzchni ziemi oraz zapewnia odpowiedni udział powierzchni umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych, zasilających wody podziemne. Szczególnie korzystnym działaniem w kontekście całego analizowanego terenu jest zachowanie terenów biologicznie czynnych, w postaci wprowadzonych przeznaczeń terenów zieleni ze zbiornikiem wodnym, zieleni izolacyjnej i urządzonej, ale także terenów ogrodów działkowych. W analizowanym projekcie planu, w rejonie części terenów, dopuszczono możliwość realizacji farm PV. Należy zauważyć, iż w/w typ zainwestowania, nie wiąże się z całkowitym uszczelnieniem powierzchni ziemi – w rejonie modułów paneli słonecznych, a zatem w ich rejonie, możliwe będzie zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, umożliwiających infiltrację wód.

W analizowanym projekcie planu miejscowego, wprowadza się zapisy służące ochronie zasobów wodnych, w tym:

- 1) nakaz opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników poprzez ich retencjonowanie we własnym zakresie w obrębie działki;
- 2) nakaz zabezpieczenia drożności systemu odprowadzania wód na obszarze planu;
- 3) nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu;
- 4) zakaz realizacji inwestycji mogących prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych i wód powierzchniowych.

W zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych oraz wód deszczowych ustala się:

- 1) odprowadzanie ścieków sanitarnych do kanalizacji miejskiej, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;
- 2) dopuszczenie, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej, odprowadzenia ścieków sanitarnych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;

- 3) dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- 4) sukcesywna budowa rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej;
- 5) nakaz stosowania urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe odprowadzane z terenów parkingów terenowych o powierzchni powyżej 0,1 ha.

W kontekście ochrony wód podziemnych, istotne są ponadto zapisy z zakresu ochrony ziemi, w tym m.in. zakaz magazynowania surowców i materiałów bezpośrednio na powierzchni gruntu bez zabezpieczenia powierzchni przed infiltracją wód opadowych jak również zapisy z zakresu gospodarki odpadami.

W kontekście przytoczonych powyżej zapisów, za szczególnie korzystny, w kontekście ochrony zasobów wodnych, uznaje się nakaz *opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników poprzez ich retencjonowanie we własnym zakresie w obrębie działki*. Powyższe założenie umożliwi „zatrzymanie” wód w miejscu wystąpienia opadów (wód roztopowych) oraz wykorzystanie, np. do celów gospodarczych. Retencjonowanie wód, może zmniejszyć ilość powstających ścieków, w zależności od przyjętego sposobu retencji – może mieć korzystny wpływ na lokalny mikroklimat, a w przypadku gospodarczego wykorzystania, może przyczynić się np. do obniżenia kosztów utrzymania terenów zielonych oraz ograniczenia strat ogólnych zasobów wodnych. Retencjonowanie wody może ponadto ograniczyć spływ powierzchniowy, co jest istotne w kontekście możliwego przyrostu powierzchni szczelnych, w kontekście całego analizowanego terenu.

Należy także podkreślić, iż realizacja przyszłych przedsięwzięć, nie może być prowadzona w oderwaniu od przepisów prawa krajowego. Przestrzeganie obowiązującego ustawodawstwa oraz zapisów projektu MPZP, powinno ograniczyć potencjalnie niekorzystny wpływ na wody.

7.3.1. WPŁYW NA JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD

Teren objęty opracowaniem położony jest zasięgu zlewni dwóch Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP). Przeważająca północna część terenu położona jest w zasięgu zlewni JCWP o nazwie Szarlejka (PLRW 200006212669). Ciekim istotnym z punktu widzenia w/w JCWP jest Szarlejka – przepływająca w odległości około 0,3 km na północ od granic opracowania. Analizowana JCWP posiada status silnie zmienionej części wód, jej potencjał ekologiczny określono jako słaby, a jej stan chemiczny określono jako poniżej dobrego. Stan ogólny analizowanej JCWP określono jako zły. Celem środowiskowym wyznaczonym dla analizowanej JCWP jest umiarkowany potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny poniżej dobrego dla złagodzonych wskaźników dla wybranych substancji i dobry stan chemiczny – dla pozostałych wskaźników. Dla omawianej JCWP ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego została określona jako zagrożona. Południowa część terenu należy do zlewni JCWP o nazwie Bytomka (PLRW 60000611649). Ciekim istotnym z punktu widzenia w/w JCWP jest Bytomka – przepływająca w odległości około 1,9 km na południe od granic opracowania. Analizowana JCWP posiada status silnie zmienionej części wód, jej potencjał ekologiczny określono jako zły, jej stan chemiczny określono jako zły. Stan ogólny analizowanej JCWP określono jako zły. Celem środowiskowym wyznaczonym dla analizowanej JCWP jest umiarkowany potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny poniżej dobrego dla złagodzonych wskaźników dla wybranych substancji i dobry stan chemiczny – dla pozostałych wskaźników. Dla omawianej JCWP ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego została określona jako zagrożona.

Potencjalny przyrost terenów zainwestowanych, wyznaczonych na mocy ocenianego projektu planu, nie dotyczy obszarów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie cieków istotnych z punktu widzenia w/w JCWP, a tym samym, przyszłe zamierzenia budowlane, nie będą związane z bezpośrednią ingerencją w koryta cieków istotnych. Przewidywany sposób zagospodarowania – przy uwzględnieniu zapisów planu obowiązującego oraz przepisów krajowych, dotyczących ochrony wód, nie będzie także powodował potencjalnego pogłębienia się presji związanej z negatywnym wpływem na omówione JCWP, a tym samym nie będzie wpływał na możliwości osiągnięcia ich celów środowiskowych. W związku z powyższym, realizacja ocenianego projektu MPZP, nie będzie w sposób bezpośredni związana z oddziaływaniem na w/w JCWP.

Analizowany teren położony jest w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd). Przeważająca, północna część terenu położona jest w zasięgu JCWPd nr 111 i kodzie PLGW 2000111. Jej stan chemiczny określono jako dobry, a stan ilościowy i ogólny jako słaby. Celami środowiskowymi dla w/w JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego). Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została określona jako zagrożona ilościowo i chemicznie. Południowa część analizowanego terenu, należy do JCWPd nr 129 i kodzie PLGW 6000129. Jej stan chemiczny określono jako dobry, a stan ilościowy i ogólny jako słaby. Celami środowiskowymi dla w/w JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego). Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została określona jako zagrożona ilościowo i chemicznie.

Realizacja ustaleń projektu planu, przy założeniu docelowej i pełniej realizacji terenów zainwestowanych, będzie związana z przyrostem powierzchni szczelnych, w rejonie których swobodna infiltracja wód zostanie ograniczona, a co za tym idzie, zmniejszy się obszar alimentacyjny omawianych JCWPd. Oddziaływanie to jest potencjalnie niekorzystne, w szczególności w świetle słabego stanu ilościowego w zakresie bilansu wodnego JCWPd, niemniej, biorąc pod uwagę całą powierzchnię obszaru wyznaczonych jednolitych części wód, nie będzie to oddziaływanie znacząco negatywne. W granicach planu, wprowadzono przeznaczenia terenów zieleni ze zbiornikiem wodnym, zieleni izolacyjnej i urządzonej, ale także terenów ogrodów działkowych, w rejonie których możliwa będzie ochrona powierzchni przed całkowitym zainwestowaniem, a także zaproponowano takie przeznaczenia terenów, które nie będą wiązały się z całkowitym uszczelnieniem powierzchni (elektrownie słoneczne). W ich rejonie, zasilanie wód podziemnych, będzie przebiegało w sposób swobodny. Oddziaływanie na wody gruntowe, będzie miało zatem charakter lokalny. W ocenianym dokumencie wprowadzono zapisy dotyczące ochrony wód, a także korzystne z punktu widzenia ochrony środowiska wodno – gruntowego – zapisy dotyczące gospodarki wodno – ściekowej i gospodarki odpadami.

Podsumowując, realizacja założeń projektu planu, przy uwzględnieniu przepisów zawartych w obowiązującym ustawodawstwie, nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych, ani na możliwość utrzymania bądź osiągnięcia ich celów środowiskowych.

7.4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE

Realizacja przewidzianych w projekcie przeznaczeń terenów może być związana z emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji.

Na etapie realizacji nowych terenów przeznaczonych do zabudowy, źródłem emisji zanieczyszczeń gazowych i odorowych do powietrza, będą pojazdy i budowlane maszyny spalinowe, pracujące przy budowie obiektów kubaturowych bądź realizacji infrastruktury towarzyszącej. Prace ziemne, mogą wiązać się także z uwalnianiem zanieczyszczeń pyłowych. Emisja ta jednak będzie miała charakter niezorganizowany i ograniczony do czasu trwania etapu budowy. Ponieważ realizacja poszczególnych obiektów w ramach planowanych terenów zabudowy będzie rozciągnięta w czasie, jednostkowe efekty emisji do powietrza na etapie realizacji nie będą się kumulowały, a co tym idzie nie będą miały znacząco negatywnego wpływu na ogólny stan aerosanitarny powietrza.

Emisja do powietrza, na etapie eksploatacji może być związana z działalnością przedsięwzięć, których realizacja będzie możliwa w granicach terenów przede wszystkim o funkcji usługowo – produkcyjnej (**UP**), przewidzianych do realizacji na mocy ocenianego projektu MPZP. W zapisach analizowanego projektu planu, w rejonie w/w przeznaczeń terenów, jako przeznaczenie podstawowe, przyjęto zabudowę produkcyjną, a zatem możliwa będzie tu realizacja przedsięwzięć, których eksploatacja może wiązać się z emisją substancji do atmosfery. Wielkość potencjalnej emisji wynikającej z eksploatacji przyszłych przedsięwzięć oraz rodzaj emitowanych substancji, w tym gazowych, pyłowych czy odorowych, będzie uzależniona od ostatecznie przyjętego rodzaju samej działalności oraz od zastosowanych rozwiązań technicznych i technologicznych, a co za tym idzie, skala emisji, związanej z funkcjonowaniem przyszłych inwestycji, będzie możliwa do oszacowania dopiero na etapie projektu budowlanego oraz przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko konkretnej inwestycji, która uzyskania w/w decyzji będzie

wymagała. W przypadku inwestycji związanych z wprowadzaniem gazów i pyłów do powietrza, może być ponadto wymagane uzyskanie stosownych zezwoleń z w/w zakresu, na mocy obowiązującego ustawodawstwa.

Realizacja zabudowy o funkcji usługowo – mieszkaniowej, w ramach terenu **1UM**, będzie wymagała przyjęcia rozwiązań z zakresu gospodarki ciepłowniczej. Sytuacja ta może dotyczyć również obiektów związanych z pobytem ludzi, w rejonie planowanych terenów usług oraz usług i produkcji. W przypadku braku podłączenia do zdalaczynnej sieci ciepłowniczej, ogrzewanie np. budynków mieszkalnych, administracyjnych bądź biurowych, może odbywać się w oparciu o rozwiązania indywidualne, w tym z zakresu wykorzystania paliw kopalnych, gdzie na skutek eksploatacji urządzeń grzewczych, będzie dochodziło do uwalniania gazowych i pyłowych produktów w/w procesu. Efekt emisji z poszczególnych źródeł, będzie się lokalnie kumulował.

Z uwagi na możliwy przyrost terenów przeznaczonych do zainwestowania na analizowanym obszarze, dotyczący zarówno inwestycji możliwych do realizacji na mocy ocenianego MPZP, ale także inwestycji na terenach dopuszczonych do zainwestowania na mocy obowiązujących planów – obejmujących tereny biologicznie czynne, nieskonsumowane na rzecz zabudowy, należy spodziewać się zwiększenia ruchu komunikacyjnego w granicach analizowanego terenu. Wzrost natężenia ruchu, związany z dojazdem w rejon nowych inwestycji, będzie przekładał się na wzrost emisji spalin samochodowych. W przypadku terenów usługowych oraz usługowo - produkcyjnych, można spodziewać się wzrostu ruchu pojazdów ciężarowych oraz dostawczych.

W kontekście oddziaływania na powietrze, wynikającego z realizacji założeń ocenianego projektu MPZP, należy wspomnieć także o pozytywnym aspekcie, jakim jest realizacja farm fotowoltaicznych, których lokalizację dopuszczono w rejonie terenów **1U, 2U, 3U, 4U, 5U, 6U, 4UP, 5UP**. Główną zaletą pozyskiwania energii w oparciu o ogniwa słoneczne, jest brak emisji zanieczyszczeń w procesie wytwarzania energii. Działalność farm PV, będzie przyczyniała się do obniżenia bilansu emisji do atmosfery z obszaru miasta. Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych skutecznie ogranicza konieczność spalania paliw kopalnych, w tym węgla kamiennego, które są głównym dostarczycielem zanieczyszczeń atmosferycznych. Na etapie eksploatacji elektrowni słonecznych, nie będzie dochodziło do emisji szkodliwych substancji. Farmy PV w trakcie swojej działalności są instalacjami bezobsługowymi, które nie posiadają żadnych źródeł emisji pyłów, gazów oraz substancji zapachowych.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, wprowadzono szereg zapisów, których przestrzeganie umożliwi ochronę powietrza.

W zakresie ochrony powietrza wskazuje się na:

- 1) nakaz zapobiegania powstawaniu emisji i ograniczania wprowadzanych do powietrza substancji – zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- 2) zakaz magazynowania na otwartej przestrzeni surowców i materiałów pyłących.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się:

- 1) dostawa ciepła z miejskiej sieci ciepłowniczej zdalaczynnej, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) dopuszczenie indywidualnych systemów grzewczych, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Ochronie powietrza będzie służył także zapis, zakazujący realizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności przedsięwzięć mogących spowodować ryzyko wystąpienia poważnych awarii oraz zapisy szczegółowe, dotyczące możliwości realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów rozporządzenia *Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r.*

Pozytywny wpływ na stan jakości powietrza, będzie miało ponadto zachowanie terenów o wysokim odsetku powierzchni biologicznie czynnych, tj. terenów zieleni ze zbiornikiem wodnym (**ZWS**), terenów zieleni izolacyjnej (**ZI**) oraz terenów zieleni urządzonej (**ZP**).

Zwraca się tu także uwagę na zapis dotyczący ochrony ziemi, tj. *nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych*. Z uwagi na fakt, iż w granicach analizowanego obszaru występują powierzchnie gruntów nasypowych, w tym również pozbawionych okrywy roślinnej, na ogólną jakość

powietrza wpływa tu pylenie z w/w powierzchni odkrytych. Przestrzeganie przytoczonego zapisu, przyczyni się do ograniczenia tego zjawiska oraz wpłynie korzystnie na stan powietrza w rejonie analizowanego terenu.

7.5. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI

Oddziaływanie na ludzi związane z realizacją ustaleń projektu planu sprowadza się zasadniczo do wpływu na stan aerosanitarny powietrza, na klimat akustyczny oraz warunki w zakresie promieniowania niejonizującego. Pozostałe aspekty, jak na przykład samopoczucie w kontekście estetyki determinowane kształtowaniem otoczenia, mają charakter silnie subiektywny w związku z czym trudno jest je wymiernie ocenić.

W ustaleniach ocenianego projektu planu, wprowadzono szereg zapisów ograniczających oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska – w kontekście wpływu na ludzi. Najistotniejszym z nich jest wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności przedsięwzięć mogących spowodować ryzyko wystąpienia poważnych awarii, wprowadzenie zapisów szczegółowych, dotyczących dopuszczonych do realizacji na analizowanym terenie przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, jak również ustalenie, iż zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach nie może przekraczać granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny. Zgodnie z przytoczonym zapisem, należy przyjąć, iż przyszłe inwestycje, nie mogą powodować oddziaływań wykraczających poza granicę nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny, a zatem potencjalne oddziaływanie na ludzi, jak np. emisja zanieczyszczeń czy hałasu, nie powinny być powodem ewentualnych konfliktów społecznych.

W toku prowadzonej procedury planistycznej w związku z opiniami wystosowanymi przez Śląski Powiatowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny i Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, w zapisach projektu planu, wprowadzono korekty zapisów, dotyczących wyznaczonych stref sanitarnych od cmentarza oraz ochrony przed hałasem (zmiany te uwzględniono w kolejnych częściach prognozy – tekst zapisany czcionką pochyłą, pogrubioną), jak również wprowadzono zapisy dotyczące zieleni izolacyjnej, w tym:

Ustala się nakaz realizacji pasa zieleni izolacyjnej o szerokości min. 10,0 m:

- 1) na terenie 3UP - wzdłuż zachodniej granicy terenu, na odcinku od granicy z terenem 1KDX oraz wzdłuż południowej granicy terenu;***
- 2) na terenie 6UP – wzdłuż północnej granicy terenu z terenem 3ZD.***

Powyższy zapis uznaje się za korzystny z punktu widzenia ochrony zasobów środowiska naturalnego, ale przede wszystkim, w kontekście oddziaływania na ludzi. Wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej, ma na celu kształtowanie naturalnej, całorocznej przesłony wizualnej, stanowiącej również barierę przed zanieczyszczeniami i hałasem. Realizacja pasa zieleni izolacyjnej, wzdłuż granicy terenów o różnej funkcji, tj. terenów ogrodów działkowych, stanowiących miejsca odpoczynku i rekreacji oraz terenów o funkcji usługowej i produkcyjnej, umożliwi zachowanie funkcji w/w terenów, z ograniczeniem możliwego powstania konfliktów społecznych.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ, W TYM DZIAŁALNOŚCI GÓRNICZEJ

Przeważająca część analizowanego terenu, znajduje się w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji górniczej, w tym związanej z górnictwem rudnym. W analizowanych granicach wskazuje się także na występowanie obszarów wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, tj. zlikwidowanych szybów i szybików porudnych. W rejonie w/w terenów istnieje możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, a uwarunkowania te stanowią o skomplikowanych warunkach gruntowych. Przewidziane na mocy ocenianego projektu planu tereny, w rejonie których możliwy będzie rozwój zainwestowania, położone są w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji górniczej. Z uwagi na wspomnianą możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, mogących skutkować stratami w mieniu, na obszarach płytkiej eksploatacji górniczej, dla wszelkich działań inwestycyjnych, w tym przed realizacją obiektów kubaturowych, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, ustalające aktualne warunki geotechniczne. Przewidziany na mocy ocenianego projektu planu rozwój zainwestowania, nie dotyczy terenów, w rejonie których wskazuje się na obecność zlikwidowanych szybów i szybików porudnych.

W północnej części analizowanego terenu, w granicach wyznaczonego terenu **6U**, wskazuje się na lokalizację nieistniejącego szybu kopalnianego (wentylacyjnego), dawnej KWK „Centrum”. Obszar ten w obowiązującym MPZP został przewidziany do zainwestowania, jako teren usługowy, natomiast do chwili obecnej, nie zostały w jego rejonie zrealizowane inwestycje. W rejonie danego szybu, przed realizacją przyszłego zainwestowania, należałoby ustalić geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi, należy ponadto ustalić strefę bezpieczeństwa od szybu.

W północno – zachodniej części analizowanego obszaru, wskazuje się lokalizację terenu pogórniczego nr 132. Obszar ten obejmuje teren dawnego zwałowiska odpadów zlikwidowanej KWK „Powstańców Śląskich” oraz byłych ZGH „Orzeł Biały” (zwałowisko 9 Bp). W chwili obecnej, zwałowisko to jest częściowo rozebrane, częściowo nadal obejmuje grunty nasypowe o znacznej miąższości i zróżnicowanej morfologii. Teren ten w obowiązującym MPZP został przeznaczony do zainwestowania w kierunku usługowym, niemniej do chwili obecnej, nie został skonstruowany. Z uwagi na występowanie w granicach opisywanego terenu pogórniczego gruntów nasypowych o znacznych miąższościach, przed potencjalną realizacją przyszłych inwestycji, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem w celu określenia warunków posadowienia obiektów.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie z danymi udostępnionymi w ramach *Informatycznego Systemu Ochrony Kraju*, w granicach analizowanego terenu nie wyznacza się terenów zagrożonych wystąpieniem powodzi.

OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez *Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy*, w granicach opracowania, nie wskazuje się na występowanie naturalnych zagrożeń geologicznych w postaci osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Zjawiska o charakterze osuwiskowym mogą występować m.in. na terenach płytkiej eksploatacji górniczej. W analizowanym dokumencie uwzględnia się orientacyjny zasięg zakończonej płytkiej eksploatacji rudnej.

WARUNKI AEROSANITARNE

Realizacja nowych form zainwestowania, w rejonie proponowanych na mocy ocenianego planu przeznaczeń, może być związana z emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, na etapie budowy oraz eksploatacji. Z uwagi na obecne zagospodarowanie w omawianych granicach oraz na terenach sąsiadujących, stan aerosanitarny determinowany jest przez czynniki wewnętrzne, ale także poprzez zanieczyszczenia nawiewane z terenów przyległych. Do lokalnych emitorów zaliczają się źródła liniowe, takie jak ciągi komunikacyjne, a także zabudowania o funkcji mieszkaniowej oraz zabudowa związana z usługami. W okresie zimowo - jesiennym, w rejonie zabudowy nie ujętej w sieci centralnego ogrzewania, dochodzi do emisji szkodliwych związków (efekt tzw. „niskiej emisji”).

Na etapie realizacji zamierzeń planistycznych, związanych z rozwojem zabudowy i infrastruktury, wpływ na warunki aerostanitarne będzie miał przede wszystkim czasowy wzrost emisji substancji, związany z pracą maszyn budowlanych czy ruchem pojazdów kołowych, dostarczających materiały budowlane w rejon placów budowy. Wszelkie prace ziemne, związane np. z niwelacją terenu czy tworzeniem wykopów, powiązane są z emisją zanieczyszczeń pyłowych. Jednakże, jak już wspomniano powyżej, sytuacja ta dotyczy etapu realizacji, a więc jej oddziaływanie będzie miało wymiar krótkoterminowy. Na etapie eksploatacji, emisja zanieczyszczeń może wiązać się z działalnością przedsięwzięć związanych z produkcją – na nowo projektowanych terenach **UP**, w mniejszym stopniu z działalnością usług czy obiektów mieszkalnych. Wielkość tej emisji oraz rodzaj emitowanych substancji, będzie uzależniony od rodzaju samej działalności oraz od zastosowanych rozwiązań technicznych i technologicznych. Emisja do powietrza, na etapie eksploatacji może być również związana z ruchem komunikacyjnym, odbywającym się w rejonie nowo powstałych obiektów. Pozytywny wpływ na lokalny stan powietrza, może mieć realizacja elektrowni słonecznych, gdzie pozyskiwanie energii opierać się będzie o wykorzystanie zasobów odnawialnych.

W zapisach analizowanego projektu MPZP wprowadza się zapisy ograniczające z zakresu ochrony powietrza, w tym ustala się zasady zaopatrzenia w ciepło. Realizacja zamierzeń planistycznych przy uwzględnieniu powyższych

zapisów oraz zapisów obowiązującego prawa, nie powinna mieć znaczącego negatywnego wpływu na ogólny stan aerosanitarny powietrza, w rejonie analizowanego terenu czy całego miasta bądź regionu, niemniej precyzyjne określenie skali tego typu oddziaływania poszczególnych inwestycji, będzie możliwe dopiero po zapoznaniu się ze szczegółowymi rozwiązaniami budowlanymi oraz rodzajem planowanej technologii.

KLIMAT AKUSTYCZNY

Określone tereny podlegają ochronie przed hałasem na mocy *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 112). Dopuszczalne poziomy hałasu obowiązujące na poszczególnych terenach w myśl w/w rozporządzenia zostały przedstawione w poniższej tabeli.

TABELA 3 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

L.p.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będące źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1.	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowej d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4.	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	70	65	55	45

Klimat akustyczny w rejonie analizowanego terenu, kształtowany jest przede wszystkim przez hałas komunikacyjny. Do głównych źródeł hałasu zaliczyć należy tu wyznaczającą zachodnią granicę terenu ul. Strzelców Bytomskich, biegnącą przez północną część terenu Aleję Jana Nowaka Jeziorańskiego, przebiegającą za północną granicą opracowania, autostradę A1, w mniejszym stopniu ul. Odrzańską, ul. Dworską, ul. Powstańców Śląskich i ul. Stanisława Witczaka czy przebiegającą w południowej części terenu – linię tramwajową. Lokalnie wpływ na klimat akustyczny, może mieć również działalność prowadzona w rejonie zakładów rzemieślniczych czy punktów usługowych oraz w mniejszym stopniu hałas bytowy.

W granicach analizowanego obszaru, zlokalizowane są tereny podlegające ochronie akustycznej. Należą do nich tereny zabudowy o funkcji mieszkaniowej, koncentrujące się głównie we wschodniej części analizowanego obszaru, tereny placówek edukacyjnych – położone w rejonie ul. Powstańców Śląskich oraz tereny pełniące funkcje rekreacyjno – wypoczynkowe, tj. tereny ogrodów działkowych. Zgodnie z informacjami *Strategicznej mapy hałasu 2022 r.*, w rejonie terenów istniejącej zabudowy związanej z funkcją mieszkaniową oraz edukacyjną, jak również w rejonie ogrodów działkowych, nie występują przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu, w tym hałasu drogowego oraz szynowego, w kontekście wskaźnika L_{DWN} oraz L_{Nj} .

W ocenianym projekcie planu, zaproponowano wprowadzenie przeznaczenia terenu chronionego akustycznie, tj. fragmentu terenu zabudowy usługowo – mieszkaniowej (**1UM**), który stanowi poszerzenie terenu o w/w funkcji, wyznaczonego w obowiązującym MPZP. Rozwój opisywanego terenu, przewidziano poza sąsiedztwem ciągów komunikacyjnych, stanowiących źródło hałasu, jak również poza sąsiedztwem, terenów, w rejonie których prowadzona działalność mogłaby być związana z emisją hałasu do środowiska, stanowiącego potencjalną uciążliwość dla mieszkańców.

W analizowanym projekcie planu miejscowego, przewidziano wprowadzenie przeznaczeń terenów, w rejonie których prowadzona działalność, może być związana z emisją dźwięku. Dotyczy to przede wszystkim terenów usługowo produkcyjnych, ale także terenów usług. Nowo proponowane tereny o w/w kierunku zainwestowania, zostały w większości zaprojektowane poza sąsiedztwem obszarów chronionych akustycznie, należy zatem przyjąć, iż działalność przyszłych przedsięwzięć w ich rejonie, nie będzie stanowiła uciążliwości dla mieszkańców, a co za tym idzie, nie będzie źródłem potencjalnych konfliktów społecznych. Jedynie w zachodniej części terenu, przewidziano poszerzenie terenu usług (**3U**), sąsiadującego z terenem ogrodów działkowych, niemniej, w jego rejonie prowadzona jest już obecnie działalność z zakresu usług weterynaryjnych, która nie stanowi istotnego źródła hałasu. Nie przewiduje się zatem, aby poszerzenie w/w terenu usług oraz rozwój prowadzonej tu działalności, mógł w przyszłości spowodować znaczący wzrost hałasu emitowanego do środowiska.

Realizacja przewidzianych w projekcie planu przeznaczeń terenów, związanych z funkcją produkcji, usług czy mieszkalnictwa, może być źródłem hałasu, zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji. W kontekście emisji hałasu na etapie realizacji zamierzeń planistycznych, czasowego i lokalnego wzrostu oddziaływań akustycznych, należy spodziewać się podczas budowy poszczególnych obiektów budowlanych i infrastruktury. Emisja hałasu w fazie realizacji, związana będzie z prowadzeniem robót ziemnych i pracą sprzętu mechanicznego, w tym transportem materiałów na plac budowy, a także z pracą specjalistycznych urządzeń budowlanych takich jak koparki czy w przypadku dróg – walce. Emisja dotycząca fazy budowy, będzie ograniczona w czasie – do zakończenia robót budowlanych.

Emisja hałasu, na etapie eksploatacji może być przede wszystkim związana z działalnością przedsięwzięć, których realizacja będzie możliwa w granicach terenów usług i produkcji oraz usług (**UP**, **U**). Skala oddziaływań akustycznych, będzie uzależniona od rodzaju samej działalności, planowanych procesów technologicznych – w przypadku zabudowy produkcyjnej czy przyjętych rozwiązań mających na celu ograniczenie oddziaływania akustycznego, w tym np. zastosowanych materiałów wygłuszających, zapewniających izolację akustyczną budynków, w rejonie których będzie prowadzona działalność – umożliwiających redukcję emitowanego dźwięku czy zastosowanie osłon izolacyjnych samych maszyn wykorzystywanych w poszczególnych procesach technologicznych. Skala potencjalnych oddziaływań przyszłych przedsięwzięć, będzie możliwa do oszacowania dopiero na etapie projektu budowlanego oraz przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko konkretnej inwestycji, która uzyskania w/w decyzji będzie wymagała. Niemniej, należy podkreślić, iż w zapisach analizowanego dokumentu, wprowadzono zapis ustalający, iż zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach nie może przekraczać granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny. Należy zatem przyjąć, iż potencjalne przedsięwzięcia, winny zostać zaprojektowane z uwzględnieniem powyższego ograniczenia, a co za tym idzie, ich oddziaływanie, nie może wykraczać poza zasięg wyznaczony poprzez cytowany zapis. Jak już wspomniano, w analizowanym obszarze, nie planuje się wprowadzenia przeznaczeń, w rejonie których

prowadzona działalność może wiązać się ze zwiększoną emisją hałasu – w bezpośrednim sąsiedztwie terenów chronionych akustycznie.

W kontekście proponowanych do realizacji farm fotowoltaicznych, źródłem hałasu emitowanego w rejonie w/w infrastruktury – po realizacji instalacji PV, będą głównie transformatory pracujące w porze dnia, gdy dostępne jest promieniowanie słoneczne. Skala w/w oddziaływania akustycznego, będzie uzależniona od zastosowanego typu transformatorów oraz od sposobu ich lokalizacji (wewnątrz analizowanych terenów, na obrzeżach analizowanych terenów). W związku z brakiem informacji dotyczących rodzaju transformatorów oraz sposobu ich lokalizacji – mogących zapewnić maksymalną izolację akustyczną, nie sposób jednoznacznie na obecnym etapie przewidzieć potencjalnego oddziaływania akustycznego, jednakże biorąc pod uwagę powszechnie stosowane obecnie technologie, nie należy spodziewać się znaczącej emisji dźwięku.

Z uwagi na możliwy przyrost terenów przeznaczonych do zainwestowania, należy spodziewać się także zwiększenia ruchu komunikacyjnego w granicach analizowanego terenu. Wzrost natężenia ruchu, związany z dojazdem w rejon nowych inwestycji, będzie przekładał się na wzrost ogólnego poziomu hałasu. W przypadku terenów produkcji lub usług, należy spodziewać się wzrostu ruchu pojazdów ciężarowych oraz dostawczych.

W analizowanym dokumencie, w zakresie ochrony przed hałasem:

- 1) wskazuje się tereny należące do poszczególnych rodzajów terenów, dla których określono dopuszczalne poziomy hałasu zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:
 - a) tereny oznaczone symbolami **1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 1UM** na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
 - b) **teren oznaczony symbolem 1MWU, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i zamieszkania zbiorowego,**
 - c) tereny oznaczone symbolami **9U i 10U**, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
 - d) **tereny oznaczone symbolami 1MW, 2MW, 2MWU 3MWU, 4MWU, 5MWU, 6MWU, 7MWU, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców,**
 - e) tereny oznaczone symbolami **1ZD, 2ZD, 3ZD, 4ZD, 5ZD**, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
- 2) nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

PROMIENIOWANIE NIEJONIZUJĄCE

W granicach analizowanego terenu, źródłem promieniowania niejonizującego, są sieci elektroenergetyczne, w tym linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV, stacje transformatorowe, w tym stacja elektroenergetyczna 110 kV, położona w rejonie ul. Mickiewicza, jak również stancje bazowe telefonii komórkowej. Przewidziana i dopuszczona w planie infrastruktura jak np. sieć elektroenergetyczna czy dopuszczone urządzenia wytwarzające energię z zasobów odnawialnych, są źródłem promieniowania elektromagnetycznego, które może potencjalnie oddziaływać na ludzi.

Głównym źródłem promieniowania elektromagnetycznego na analizowanym terenie, mogą być systemy ogniw fotowoltaicznych, których lokalizację dopuszczono w rejonie terenów **1U, 2U, 3U, 4U, 5U, 6U, 4UP, 5UP**. Realizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, tj. realizacja elektrowni słonecznych, wiąże się z produkcją i przesyłaniem energii elektrycznej. Procesom tym towarzyszy promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące. Źródłem w/w promieniowania są kable przesyłowe oraz transformatory, w tym

inwertery. W chwili obecnej nie są znane szczegółowe rozwiązania techniczne dla potencjalnych farm PV, a co za tym idzie, nie można jednoznacznie określić skali potencjalnego wpływu pola elektromagnetycznego na ludzi. Niemniej, w bezpośrednim sąsiedztwie terenów, w rejonie których możliwa będzie realizacja systemów PV, nie ma zlokalizowanych terenów związanych ze stałym pobytem ludzi, np. zabudowy mieszkaniowej, jak również na mocy ocenianego projektu planu nie przewiduje się realizacji nowych terenów o w/w przeznaczeniu – w rejonie, gdzie możliwe będzie lokalizowanie elektrowni słonecznych. Z uwagi na oddalenie najbliższych terenów zabudowy mieszkaniowej, nie przewiduje się zatem, aby funkcjonowanie modułów słonecznych, mogło wpływać negatywnie na mieszkańców tych terenów.

W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, w zapisach ocenianego dokumentu ustala się, że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przy czym:

- 1) dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami **1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 1MW, 2MW, 1MWU, 2MWU 3MWU, 4MWU, 5MWU, 6MWU, 7MWU, 1UM** obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową;
- 2) dla wszystkich pozostałych terenów w obszarze objętym planem obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności.

Na rysunku planu uwzględniono przebieg napowietrznej linii wysokiego napięcia 110 kV wraz ze strefą oddziaływania, gdzie ustala się zakaz :

- 1) lokalizacji budynków i pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi oraz obiektów i urządzeń związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: **7MN, 11MN, 1U, 2U, 3U, 6U, 4UP**;
- 2) realizacji obiektów i urządzeń związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1ZP, 2ZP, 1ZD**.

STREFY ODDZIAŁYWANIA OD CMENTARZA

W analizowanym dokumencie, wyznacza się strefy od cmentarza, w rejonie których, ogranicza się możliwości zainwestowania i zagospodarowania, w tym:

- 1) dla terenów zabudowy położonych w strefie w odległości 50,0 m od granicy istniejącego cmentarza oznaczonej graficznie na rysunku planu, zakazuje się lokalizacji:
 - a) nowej zabudowy mieszkaniowej z zastrzeżeniem ust.4;
 - b) zakładów produkcji żywności;
 - c) zakładów żywienia zbiorowego;
 - d) studni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych;
 - e) zakładów przechowujących artykuły żywności.Dopuszcza się przebudowę, rozbudowę i odbudowę istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej położonej w strefie w odległości 50,0 m od granicy istniejącego cmentarza.
- 2) dla terenów zabudowy położonych pomiędzy strefą w odległości 50,0 m od granicy istniejącego cmentarza do strefy w odległości 150,0 m od granicy cmentarza dopuszcza się lokalizację budynków z zastrzeżeniem podłączenia ich do sieci wodociągowej.
- 3) **dla terenów położonych w strefie w odległości 500,0 m od granicy istniejącego cmentarza oznaczonej graficznie na rysunku planu zakazuje się lokalizowania ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych.**

Ponadto, w kontekście wyznaczonych stref oddziaływania od cmentarza, wprowadza się ograniczenia w zainwestowaniu, dla poszczególnych terenów, w tym:

- 1) dla terenów zabudowy usługowej (**U**), nie dopuszcza się lokowania usług:
 - a) gastronomii, zakładów produkcji żywności, zakładów przechowujących artykuły żywności lokalizowanych na terenie **6U** w odległości mniejszej niż 50 m od linii rozgraniczających teren **1ZC**,
 - b) gastronomii, zakładów produkcji żywności, zakładów przechowujących artykuły żywności lokalizowanych na terenie **8U** w odległości mniejszej niż 50 m od linii rozgraniczających teren **2ZC**;
 - c) gastronomii, zakładów produkcji żywności, zakładów przechowujących artykuły żywności lokalizowanych na terenie **9U** w odległości mniejszej niż 50 m od linii rozgraniczających teren **2ZC**,
- 2) dla terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej (**UP**), nie dopuszcza się lokowania:
 - a) usług gastronomii, zakładów produkcji żywności, zakładów przechowujących artykuły żywności lokalizowanych na terenie **6UP** w odległości mniejszej niż 50 m od linii rozgraniczających tereny **1ZC** i **2ZC**,
 - b) zakładów produkcji żywności, zakładów przechowujących artykuły żywności lokalizowanych na terenie **6UP** w odległości mniejszej niż 50 m od linii rozgraniczających teren **1ZC** i **2ZC**,
 - c) zakładów przechowujących artykuły żywności lokalizowanych na terenie **6UP** w odległości mniejszej niż 50 m od linii rozgraniczających teren **1ZC** i **2ZC**.

7.6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ROŚLINY, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

Dziko występujące rośliny i zwierzęta podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz rozporządzeń wykonawczych.

Zgodnie z zapisami w/w ustawy ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Analizowany teren, charakteryzuje się wysokim stopniem przekształcenia środowiska naturalnego, przy czym przekształcenia te są różne dla jego wschodniej oraz zachodniej części. Wschodnia część omawianego terenu, obejmuje obszary trwale zainwestowane, o charakterze zabudowy miejskiej. Lokalny ekosystem, opiera się tu o enklawy zieleni urządzonej, w postaci przydomowych ogrodów, skwerów, alei drzew przydrożnych czy zieleni cmentarzy, jak również o płaty roślinności ruderalnej. Teren ten zasiedlają przede wszystkim gatunki zwierząt synantropijnych, charakterystyczne dla ekosystemów miast, przywykłe do stałej obecności człowieka. Zachodnia część terenu, odznacza się wyższym odsetkiem obszarów czynnych biologicznie. Stanowią je kompleksy ogrodów działkowych, nieużytki przemysłowe, porośnięte roślinnością spontaniczną, w tym gatunkami inwazyjnymi, takimi jak np. nawłóć, tworzącymi charakterystyczne monocenozy oraz powierzchnie użytkowane rolniczo, w rejonie których prowadzona jest uprawa roślin użytkowych. Do najcenniejszych pod względem przyrodniczym enklaw, należy zaliczyć antropogeniczne zbiorniki wodne – potencjalne siedliska płazów, wraz z otaczającą je roślinnością oraz skupiska zieleni wysokiej, dające schronienie, zapewniające miejsce rozrodu oraz stanowiące bazę pokarmową dla ptaków.

Założenia wynikające z przyjętych w ocenianym projekcie planu rozwiązań urbanistycznych, będą związane z przekształceniem lokalnego środowiska przyrodniczego. Przekształcenia te będą wynikały z docelowej realizacji terenów zabudowy, zaprojektowanych w ocenianym dokumencie. Dotyczy to przede wszystkim terenów zabudowy usługowej (**2U**, **5U**, **6U**) oraz terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej (**4UP**, **5UP**), zlokalizowanych na północy, obejmujących powierzchnie nieużytków, porośniętych roślinnością spontaniczną, w tym gatunkami inwazyjnymi, ale także zadrzewieniami oraz obejmujących tereny upraw rolnych. W mniejszym stopniu – z uwagi na niewielką powierzchnię terenów, kwestia oddziaływań na środowisko przyrodnicze, będzie dotyczyła terenu zabudowy usługowej (**3U**), położonego na zachodnie oraz terenu zabudowy usługowo - mieszkaniowej (**1UM**), zlokalizowanego w południowej części terenu. Wymienione powyżej tereny, obejmują powierzchnie porośnięte roślinnością spontaniczną.

Przekształcenie środowiska przyrodniczego związane z realizacją nowego zainwestowania, będzie postępowało w miarę lokalizowania nowych obiektów kubaturowych oraz infrastruktury towarzyszącej. Przewidywane potencjalne oddziaływanie na biosferę, będące następstwem rozwoju nowych inwestycji – w ramach poszczególnych przeznaczeń terenów, będzie związane z zajęciem części występujących tu siedlisk przyrodniczych. Rozwój zabudowy spowoduje zaprzestanie prowadzenia gospodarki rolnej, jak również będzie się lokalnie wiązać z wycinką roślinności wysokiej. Pomimo, iż zbiorowiska roślinne porastające w rejonie terenów, które mogą podlegać presji zabudowy, mają generalnie charakter antropogeniczny, to poszczególne enklawy zieleni, stanowią ostoję dla zwierząt, w tym gatunków chronionych. Należy zatem przyjąć, iż wraz z naruszeniem szaty roślinnej, przekształceniom będą podlegały siedliska faunistyczne. Lokalnie zostanie ograniczona ich powierzchnia, a zamieszkujące je gatunki zwierząt, zostaną wyparte na skutek zajmowania ich siedlisk na potrzeby zabudowy. W chwili obecnej nie są znane szczegółowe zamierzenia budowlane dotyczące planowanych przedsięwzięć, dlatego trudno jest jednoznacznie określić, w jakim stopniu będą one oddziaływały na faunę. Choć nieuniknione jest tu zjawisko zajęcia siedlisk gatunków chronionych, w tym np. ptaków czy drobnych ssaków owadożernych, to jednak można stwierdzić, że realizacja wyznaczonych na mocy ocenianego dokumentu terenów zabudowy, nie przyczyni się do znaczącego ograniczenia ich populacji oraz możliwości ich występowania rozpatrywanych w skali regionu. Podejmowane prace budowlane, nie będą także realizowane skokowo (nagle), ale w rozciągnięciu w czasie. Z tego względu w granicach objętych projektem planu nie dojdzie do nagłego przekształcenia wszystkich siedlisk. Należy także podkreślić, iż na mocy ocenianego dokumentu, dla poszczególnych przeznaczeń terenów wskazano na obowiązek zachowania minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej, jak również – w granicach całego terenu, zachowano tereny zieleni, obejmujące powierzchnie biologicznie czynne, stanowiące cenne enklawy faunistyczne, mogące w dalszym ciągu pełnić funkcję siedlisk zwierząt. Z tego też względu, pomimo jednostkowego oddziaływania ocenianego dokumentu, nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną w skali miasta bądź regionu.

W analizowanym projekcie planu, dopuszczono realizację inwestycji, polegających na wprowadzeniu farm fotowoltaicznych. Lokalizacja systemów PV będzie możliwa w ramach wyznaczonych terenów **1U, 2U, 3U, 4U, 5U, 6U, 4UP, 5UP**. Pomimo, iż realizacja w/w przedsięwzięć, jest zasadniczo założeniem pozytywnym – w kontekście możliwości ograniczenia emisji do powietrza, na skutek pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, to w kontekście oddziaływania na komponent przyrodniczy, może stanowić kwestię potencjalnie problemową. Dotyczy to w szczególności oddziaływania farm PV na migrujące ptaki, związane ze środowiskiem wodnym. Z uwagi na fakt, iż omawiany teren położony jest w niedalekiej odległości od kompleksu zbiorników wodnych, stanowiących istotną ostoję ptaków wodno – błotnych w rejonie aglomeracji śląskiej, tj. Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego „Żabie Doły”, położonego w odległości około 2,5 km na południowy – wschód od granic analizowanego terenu, jak również ze względu na obecność niewielkich zbiorników wodnych bezpośrednio w analizowanych graniach oraz na obszarach sąsiadujących, lokowanie na znacznych powierzchniach zespołów ogniw fotowoltaicznych, może stwarzać potencjalne problemy dla awifauny związanej z biotopem zbiorników wodnych. Migrujące lokalnie ptaki mogą mylić instalacje fotowoltaiczne – na skutek efektu odbicia lustrzanego – z taflą wody i próbować na niej wylądować. Problem analizowanego zagadnienia, może dotyczyć także kumulacji w/w oddziaływań. W niedalekiej odległości od analizowanego terenu, w oddaleniu o około 0,8 km na południowy – wschód, zlokalizowany jest teren, dla którego aktualnie procedowany jest plan miejscowy, zakładający analogiczny sposób zainwestowania, tj. dopuszczający realizację farm fotowoltaicznych, w rejonie powierzchni nieużytków oraz terenów rolniczych (*Uchwała Nr LXXII/915/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom - etap I – dla terenu położonego w rejonie ulicy Brzezińskiej*). W przypadku realizacji zespołów ogniw PV w granicach terenu opracowania oraz w rejonie terenu położonego przy ul. Brzezińskiej, może dojść do kumulacji oddziaływań na migrującą awifaunę, skutkujących możliwymi kolizjami ptaków z opisywaną infrastrukturą. W celu zapobieżenia potencjalnych kolizji ptaków z panelami słonecznymi, przy projektowaniu farm PV, należy rozważyć środki minimalizujące potencjalnie negatywny wpływ na ptaki. W kontekście oddziaływania farm fotowoltaicznych na florę, należy spodziewać się, iż w rejonie

posadowienia poszczególnych obiektów budowlanych, koniecznych do funkcjonowania farm, szata roślinna zostanie usunięta, niemniej w rejonie samych ogniw, nie ma konieczności całkowitego uszczelniania powierzchni, a zatem powierzchnie te mogą nadal funkcjonować jako biologicznie czynne. Niemniej, z uwagi na wysokie temperatury, w rejonie ogniw PV – w trakcie pracy elektrowni oraz występujące pod panelami zacienienie – będzie dochodziło do zmiany składu gatunkowego porastających tu zbiorowisk roślinnych, tj. rozwoju gatunków cechujących się wyższą odpornością na stres termiczny, ale także niedobór światła. W fazie użytkowania farmy, roślinność porastająca w jej rejonie będzie musiała być ponadto regularnie wykaszana, w celu zapobieżenia zarastaniu poszczególnych paneli.

W analizowanym dokumencie, założono również odstępianie od realizacji przeznaczenia części terenów, w rejonie których, na mocy planów obowiązujących, możliwy jest rozwój zainwestowania, a w ich rejonie, założono wprowadzenie przeznaczeń terenów o wysokim udziale powierzchni biologicznie czynnych, pełniących istotne funkcje ekologiczne w środowisku miejskim (**2ZWS, 3ZI, 1ZP, 1ZD, 3ZD, 5ZD**). Ochrona w/w terenów przed presją inwestycyjną, umożliwi zachowanie występujących w ich granicach siedlisk przyrodniczych, co jest szczególnie istotne w przypadku terenu **2ZWS**, obejmującego tereny zieleni, stanowiące otulinę zbiornika wodnego, będącego potencjalnym miejscem rozrodu płazów. Istotną kwestią jest także wyznaczenie terenu zieleni izolacyjnej **3ZI**, pomiędzy terenem zabudowy o funkcji usługowo – produkcyjnej a terenem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Prócz funkcji ekologicznych, pas zieleni w postaci w/w terenu, będzie stanowił naturalny bufor, oddzielający od siebie tereny o różnicowanej funkcji.

Podsumowując, realizacja założeń ocenianego dokumentu, będzie wiązała się z oddziaływaniem na lokalny ekosystem, a presja antropogeniczna będzie dotyczyła głównie obszarów nieużytków, w tym porośniętych roślinnością drzewiastą oraz terenów użytkowanych rolniczo. Po docelowym i całkowitym zrealizowaniu założeń projektu MPZP, należy spodziewać się przyrostu terenów zainwestowanych, kosztem powierzchni czynnych biologicznie – głównie w północnej części terenu. W analizowanym dokumencie, zachowano w znacznej części tereny zieleni, wyznaczone w obowiązujących MPZP, jak również założono odstępianie od realizacji przeznaczenia części terenów, w rejonie których, na mocy planów obowiązujących, możliwy jest rozwój zainwestowania, a w ich rejonie, założono wprowadzenie przeznaczeń terenów o wysokim udziale powierzchni biologicznie czynnych. Ponadto, dla poszczególnych przeznaczeń terenów, wskazano minimalny procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej. Wprowadzenie powyższych założeń pozwoli ochronić lokalny ekosystem przed całkowitą degradacją.

Należy tu także zaznaczyć, iż proponowane przeznaczenia terenów, umożliwiające rozwój inwestycji, wynikają z potrzeby rozwoju gospodarczego miasta. W tym kontekście, korzystnym wyborem jest lokalizowanie nowych terenów inwestycyjnych, w rejonie obszarów przekształconych antropogenicznie, niż w rejonie terenów o wyższej wartości przyrodniczej, co mogłoby skutkować wzrostem presji antropogenicznej na te tereny i przyczynić się do dewastacji rusztu ekologicznego miasta. Planowane zamierzenia projektowe, choć z punktu widzenia zasobów przyrodniczych stanowią potencjalny problem, są niejako kompromisem pomiędzy zapewnieniem możliwości rozwoju miasta a zachowaniem najcenniejszych elementów jego sieci przyrodniczej. Należy także podkreślić, iż proponowane obszary inwestycji, zostały przewidziane do poza przyrodniczego typu zainwestowania, już na etapie uchwalania obowiązującego dokumentu studium, a przyjęte w ocenianym projekcie planu przeznaczenia są zgodne z jego ustaleniami.

7.6.1. WPŁYW NA TERIOLOGICZNE KORYTARZE EKOLOGICZNE

Omawiany teren zlokalizowany jest poza zasięgiem istotnych korytarzy migracji, wyznaczonych na terenie kraju oraz na terenie województwa śląskiego. W jego sąsiedztwie także nie wyznacza się korytarzy ekologicznych. W związku z powyższym, oceniane ustalenia planistyczne, nie będą wpływały na funkcjonalność korytarzy ekologicznych wyznaczonych na terenie kraju oraz na obszarze województwa.

7.7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE

7.7.1. LASY OCHRONNE

Lasy ochronne podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach*.

W granicach terenu objętego projektem planu nie występują zbiorowiska leśne, zaliczone do kategorii lasów ochronnych.

7.7.2. GRUNTY ROLNE I LEŚNE

Ochrona gruntów leśnych oraz gruntów rolnych wynika m.in. z *Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych*.

W granicach terenu nie występują obszary lasów.

W granicach analizowanego terenu, występują powierzchnie, które zgodnie z informacjami prezentowanymi w ramach *Internetowego Serwisu Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej*, zostały zaklasyfikowane jako tereny rolnicze. W ich rejonie obecnie prowadzona jest gospodarka rolna. W zasięgu powyższych terenów, na mocy ocenianego projektu planu przewiduje się wprowadzenie terenów, w rejonie których możliwy będzie rozwój zainwestowania (tereny o symbolach **U** i **UP**). Zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, wprowadzenie terenów zabudowy na obszary rolne, będzie wymagało zmiany przeznaczenia terenów na cele nierolnicze.

7.7.3. ZŁOŻA KOPALIN

Złoża surowców mineralnych podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze*.

W granicach analizowanego terenu, występują udokumentowane złoża kopalin, w tym złoża węgla kamiennego: „Centrum” (ID Midas 8206), „Centrum 1” (ID Midas 19117), „Bytom I” (ID Midas 7919), „Powstańców Śląskich 1” (ID Midas 17887) oraz złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej „Bytom - Centrum” (ID Midas 3047).

W ocenianym projekcie planu miejscowego, uwzględniono w/w złoża surowców naturalnych.

7.8. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ

Uwarunkowania krajobrazowe analizowanego terenu, należy rozpatrywać odrębnie dla jego części wschodniej oraz zachodniej. Wschodnia część analizowanego obszaru, położona w zasięgu dzielnicy Centrum, wyróżnia się wysokimi walorami estetycznymi. Wpływa na to harmonijny układ zabudowy, ze znacznym udziałem budynków podlegających ochronie konserwatorskiej wraz z towarzyszącymi terenami zieleni, w tym zieleni urządzonej w postaci zadrzewionych skwerów, alei drzew czy również terenów cmentarzy. Elementem stanowiącym ciekawą dominantę krajobrazową, jest zlokalizowana przy ul. Oświęcimskiej wieża wodna (ciśnień). Zachodnia część terenu, położona w zasięgu dzielnicy Stroszek, posiada odmienne uwarunkowania krajobrazowe. W jej zasięgu znajdują się znaczne obszary zieleni, w tym zespół ogrodów działkowych oraz powierzchnie nieużytków poprzemysłowych i tereny rolnicze. Zasadniczy wpływ na obecny charakter analizowanej części terenu, miała prowadzona na przestrzeni lat działalność przemysłowa, polegająca na eksploatacji złóż surowców naturalnych, w tym rud metali oraz węgla kamiennego, a także działalność związana z przetwórstwem w/w surowców. Do przekształcenia pierwotnych uwarunkowań krajobrazowych, na skutek działalności człowieka, dochodziło tu poprzez zmiany morfologii powierzchni terenu (usypywanie zwałowiska w północno – zachodniej części terenu, osiadanie terenu i utworzenie zbiorników zapadliskowych) bądź lokowanie zabudowy czy infrastruktury związanej z przemysłem (nasyp dawnej kolei w północnej części terenu). Opisane powyżej elementy krajobrazu, bardzo silnie wpływają na odbiór estetyczny analizowanego terenu, niemniej w ogólnym odbiorze, z uwagi na istniejące powierzchnie obszarów rolniczych oraz zieleni spontanicznej, w tym zadrzewień, można określić, iż walory estetyczne analizowanego obszaru, są umiarkowane.

Realizacja proponowanego w projekcie planu sposobu zainwestowania, z uwagi na jego charakter oraz ujęte w zapisach planu parametry i wskaźniki zabudowy, nie przyczyni się do znaczących i negatywnych zmian w lokalnym krajobrazie, niemniej zmiana lokalnych uwarunkowań krajobrazowych może być zauważalna w północnej części terenu – z uwagi na przyrost terenów zainwestowanych, kosztem terenów rolniczych i terenów nieużytków. Przyjęty sposób zainwestowania, zakładający lokalizację terenów związanych z funkcją produkcyjną i usługową, stanowi nawiązanie to już istniejącego zagospodarowania, zlokalizowanego w zasięgu analizowanego terenu oraz poza jego granicami. Na ostateczny odbiór estetyczny, będzie miał wpływ sam projekt budowlany budynków, zastosowane materiały czy kolorystyka elewacji, jak również pozostałe elementy zagospodarowania terenu, w tym np. towarzysząca zabudowie zieleń ozdobna.

W kontekście uwarunkowań krajobrazowych, należy również wspomnieć o możliwej realizacji farm fotowoltaicznych. Budowa tego typu przedsięwzięcia może być związana z pojawieniem się elementu zagospodarowania – widocznego także z miejsc bardziej oddalonych – przy założeniu realizacji farm PV na znacznej powierzchni, niemniej z uwagi fakt, iż dopuszczenie lokalizacji elektrowni słonecznych dotyczy przemysłowej, przekształconej – zachodniej części terenu, ich realizacja, nie będzie znacząco oddziaływać na jego odbiór estetyczny. Na ostateczny odbiór estetyczny w/w zagospodarowania, będzie miał wpływ sam projekt budowlany farmy, zastosowane materiały czy kolorystyka elementów infrastruktury, jak również pozostałe elementy zagospodarowania terenu, w tym np. towarzysząca zieleń ozdobna czy sam sposób jej lokalizacji.

Na mocy ocenianego dokumentu, wprowadza się zasady kształtowania krajobrazu, w ramach których wprowadza się:

1. Zakaz stosowania dla elewacji budynków:

- 1) kolorów nasyconych, jaskrawych lub fosforyzujących z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) kolorów nasyconych, jaskrawych lub fosforyzujących na więcej niż 20% powierzchni każdej elewacji budynku na terenach **U i UP**;
- 3) materiałów elewacyjnych takich jak: listwy plastikowe blacha falista;

2. Nakaz stosowania ujednoliconej kolorystyki elewacji i dachów w granicach działki budowlanej.

Ochronie walorów krajobrazowych, będzie ponadto służyło wyznaczenie terenów zieleni (**ZWS, ZI, ZP, ZD, 3ZD**), jak również określenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej, dla poszczególnych przeznaczeń terenów. Zachowanie zieleni spontanicznej, jak również wprowadzenie nasadzeń zieleni urządzonej, pozwoli na wizualne łagodzenie odbioru przyszłych obszarów zabudowy o charakterze przemysłowym.

W kontekście uwarunkowań krajobrazowych wschodniej części terenu, w zapisach ocenianego projektu MPZP, określa się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej – przedstawione w rozdziale poniżej.

7.9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA DOBRA MATERIALNE I ZABYTKI

Na obszarze planu nie ustala się zasad ochrony dóbr kultury współczesnej.

Na obszarze planu występują następujące obiekty budowlane wpisane do rejestru zabytków nieruchomych województwa śląskiego, oznaczone graficznie i numerem porządkowym na rysunku planu:

TABELA 4 Obiekty budowlane wpisane do rejestru zabytków nieruchomości województwa śląskiego, zlokalizowane na obszarze projektu planu

NUMER PORZĄDKOWY	ADRES	OBIEKT	STYL	DATA BUDOWY
1.	ul. Piekarska 99	Dom Pogrzebowy wpis do rejestru zabytków nr A/300/13	Funkcjonalizm	1929
2.	ul. Oświęcimska 29	wodociągowa wieża ciśnień wpis do rejestru zabytków nr A/472/2016	Funkcjonalizm	ok. 1930

Dla w/w obiektów, wpisanych do rejestru zabytków, obowiązują przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Na obszarze planu ustanawia się ochronę budynków oraz terenu cmentarzy o wartościach kulturowych - ujętych w gminnej ewidencji zabytków, a także pozostałych budynków o wartościach kulturowych, oznaczonych na rysunku planu graficznie i numerem porządkowym.

TABELA 5 Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków oraz obiekty i wartościach kulturowych, objęte ochroną w planie

NUMER PORZĄDKOWY	ADRES	OBIEKT	STYL	DATA WZNIESIENIA
1.	ul. Piekarska 108	dom grabarza	Historyzm, Secesja (elementy)	1897
2.	ul. Powstańców Śląskich 10	budynek Państwowych Szkół Budownictwa	Modernizm	1908-1910, rozbudowa lata 30. XX w.
3.	ul. Oświęcimska 34	willa	Funkcjonalizm, Modernizm	ok. 1930
4.	ul. Oświęcimska 32	willa	Funkcjonalizm, Modernizm	ok. 1930
5.	ul. Mickiewicza 35-39/Powstańców Śląskich 4	zespół budynków	Funkcjonalizm, Modernizm	ok. 1930
6.	ul. Stanisława Witczaka 129	Kamienica	Modernizm	ok. 1920
7.	ul. Stawowa 9	Kamienica	Historyzm ceglany prosty	ok. 1900
8.	ul. Stawowa 7	Kamienica	Historyzm ceglany prosty	ok. 1900
9.	ul. Stawowa 5	Kamienica	Historyzm ceglany prosty	ok. 1900
10.	ul. Stawowa 4	Kamienica	Historyzm ceglany prosty	ok. 1900
11.	ul. Stanisława Witczaka, 143	Kamienica	Historyzm ceglany prosty	koniec XIX w.
12.	ul. Stanisława Witczaka, 149	Kamienica	Historyzm ceglany prosty	ok. 1900
13.	Strzelców Bytomskich 66B	Plebania wyburzonego kościoła p.w. św. Józefa	Funkcjonalizm, Modernizm	ok. 1928 r.

Dla budynków, o których mowa w tabeli nr 5, ustala się:

- 1) nakaz utrzymania budynków z zachowaniem cech stylowych: formy, skali i gabarytów obiektów, rozczłonkowania rzutu budynku, geometrii dachu, detali architektonicznych, podziału architektonicznego elewacji, (rozmieszczenia otworów, detalu architektonicznego, jednolitej głębokości otworów okiennych);
- 2) zakaz:

- a) dokonywania przekształceń budynków powodujących obniżenie ich wartości historycznych,
- b) likwidacji lub zmiany proporcji i kształtu otworów okiennych i drzwiowych na elewacjach frontowych,
- c) umieszczania na elewacjach frontowych elementów takich jak: anteny, klimatyzatory, przewody natynkowe,
- d) stosowania materiałów typu: tynk mozaikowy, siding, blacha trapezowa i falista, dachówka bitumiczna;
- e) ocieplania elewacji frontowych budynków i tynkowania ceglanych elewacji frontowych budynków z zastrzeżeniem*;

3) dopuszcza się:

- a) docieplanie, z zastosowaniem tynku w kolorze naturalnego tynku cementowo-wapiennego, piaskowym, popielatym, następujących części budynków:
 - pozbawionych detali architektonicznych ścian szczytowych budynków,
 - elewacji od strony podwórek,
- b) zmianę sposobu użytkowania obiektów pod warunkiem, że działania te nie spowodują utraty cech stylowych obiektów, takich jak: kąt nachylenia i kształt dachu oraz rozmieszczenie, proporcje i podziały okien, jak również detale architektoniczne, z zastrzeżeniem lit. c,
- c) przy zmianie sposobu użytkowania lokali w parterach budynków, dopuszcza się zmianę wielkości i kształtu otworów okiennych, drzwiowych oraz witryn, z zachowaniem rozmieszczenia, proporcji i podziałów jak na kondygnacjach wyższych budynku,
- d) przebudowę, odbudowę i remont,
- e) wymianę stolarki okiennej z zachowaniem pierwotnych proporcji i podziałów
- f) montaż okien połaciowych,
- g) zmianę pokrycia dachowego z użyciem materiału o podobnym wyglądzie i kolorze do materiału oryginalnego.

*Dla budynków wymienionych zgodnie z wykazem w tabeli nr 5, położonych pod adresami

- 1) Oświęcimska 34 (oznaczony numerem 3) dopuszcza się możliwość docieplenia elewacji przy zachowaniu podziałów. Konieczność utrzymania zlicowania parteru i pięter wyższych. Zakaz stosowania atektonicznych pasów kolorystycznych. Stosowanie jednolitej kolorystyki w barwie naturalnego tynku na wszystkich kondygnacjach;
- 2) Stanisława Witczaka 129 (oznaczony numerem 6) dopuszcza się możliwość docieplenia elewacji przy zachowaniu podziałów. Konieczność utrzymania zlicowania parteru i pięter wyższych. Zakaz stosowania atektonicznych pasów kolorystycznych. Stosowanie jednolitej kolorystyki w barwie naturalnego tynku na wszystkich kondygnacjach. Konieczność odtworzenia obramień okiennych z podokiennikami oraz gzymsów;
- 3) Stanisława Witczaka 149 (oznaczony numerem 12) dopuszcza się możliwość docieplenia elewacji przy zachowaniu podziałów od strony ul. Kruszcowej. Konieczność utrzymania zlicowania parteru i pięter wyższych. Zakaz stosowania atektonicznych pasów kolorystycznych. Stosowanie jednolitej kolorystyki w barwie naturalnego tynku na wszystkich kondygnacjach;
- 4) Strzelców Bytomskich 66B (oznaczony numerem 13) dopuszcza się możliwość docieplenia elewacji przy zachowaniu podziałów Konieczność utrzymania zlicowania parteru i pięter wyższych. Zakaz stosowania atektonicznych pasów kolorystycznych. Stosowanie jednolitej kolorystyki w barwie naturalnego tynku na wszystkich kondygnacjach. Konieczność odtworzenia obramień okiennych oraz gzymsów.

Ochronie, podlegają następujące cmentarze, ujęte w gminnej ewidencji zabytków:

TABELA 6 Cmentarze, objęte ochroną w planie

NUMER PORZĄDKOWY	ADRES	NAZWA	STYL	DATA WZNIESIENIA
1	Powstańców Śląskich	cmentarz parafialny WNMP	-	-
2	ul. Piekarska 108	cmentarz ewangelicki	-	koniec XIX w.

Dla cmentarzy, wymienionych w tabeli nr 6, ustala się zachowanie i ochronę historycznych elementów zagospodarowania, w tym: układ alei, starodrzew, dom pogrzebowy u zbiegu ulic Powstańców Śląskich i Piekarskiej, pomnik w południowo-wschodniej części cmentarza oraz historyczne formy ogrodzenia.

Na obszarze planu występują stanowiska archeologiczne oznaczone na rysunku planu, dla których warunki ochrony określa ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

TABELA 7 Zestawienie stanowisk archeologicznych, zlokalizowanych na obszarze planu

NUMER PORZĄDKOWY	NAZWA MIEJSCOWOŚCI	NUMER OBSZARU AZP	NUMER STANOWISKA NA OBSZARZE AZP	NUMER STANOWISKA W MIEJSCOWOŚCI	RODZAJ STANOWISKA	CHRONOLOGIA
1	Bytom	96-46	17	8	osada	średniowiecze
2	Bytom	96-46	19	10	osada	epoka kamienia

7.10. USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W KONTEKŚCIE ZAŁOŻEŃ STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych pogłębiają się w związku z czym stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej.

„Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) został przygotowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno - gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatu, a ponadto z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jaki działania adaptacyjne mogą mieć na stan polskiego środowiska czy na wzrost gospodarczy.

Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być podejmowane jednocześnie z realizowanymi działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020 tj.: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Zaproponowano w nim cele, kierunki działań oraz konkretne działania, które korespondują z dokumentami strategicznymi, w szczególności Strategią Rozwoju Kraju 2020 i innymi strategiami rozwoju stanowiąc ich uzupełnienie w kontekście adaptacji.

W przywołanym powyżej dokumencie SPA2020 ujęto między innymi następujące cele i kierunki działań:

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju i dobrego stanu środowiska

Kierunki działań:

- 1.1. Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu
- 1.2 Adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu
- 1.3 Dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu
- 1.4 Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu
- 1.5 Adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie
- 1.6 Zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.

Kierunki działań:

- 2.1 Stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami
- 2.2 Organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu

Kierunki działań:

3.1 Wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu

3.2 Zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu

Kierunki działań:

4.1 Monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie)

4.2 Miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

5.1 Promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

5.2 Budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

6.1 Zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu

6.2 Ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych

Mając na uwadze charakter oraz szczegółowość ocenianego dokumentu planistycznego, a także sposób zagospodarowania przedmiotowego terenu i jego uwarunkowania środowiskowe, należy stwierdzić, iż w kontekście powyższych wskazań, analizowany projekt planu miejscowego jest związany przede wszystkim z sektorami gospodarki przestrzennej i obszarami zurbanizowanymi, a także z sektorami obejmującymi budownictwo i infrastrukturę i inne.

Generalnie ustalenia ocenianego miejscowego planu wpisują się przede wszystkim w realizację następujących kierunków działań określonych SPA 2020: 1.3 i 1.5 w zakresie celu nr 1 oraz 4.2 w celu nr 4.

Do ustaleń planu realizujących założenia powyższych celów i kierunków należą między innymi:

- a) wprowadzenie zapisów ograniczających, dotyczących ochrony powietrza, w tym również z zakresu gospodarki ciepłowniczej (kierunek 1.3 i 4.2);
- b) wprowadzenie zapisów ograniczających w kontekście ochrony wód, w tym z zakresu gospodarki wodno – ściekowej (kierunek 4.2);
- a) realizacja nowych jednostek zabudowy poza obszarami zagrożonymi występowaniem powodzi (kierunek 1.5);
- b) wprowadzenie dla terenów zabudowy minimalnego procenta terenów biologicznie czynnych (kierunek 4.2).

W zakres kierunków przyjętych w SPA2020 wpisują się również inne ustalenia planu sprzyjające ograniczeniom wpływu na środowisko, które zostały przedstawione w rozdziale 10.

8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest w odległości około 55 km od południowej granicy Państwa. Oddziaływanie wynikające z realizacji założeń planistycznych będzie generalnie związane z lokalnym wpływem na poszczególne komponenty środowiska, w tym będzie związane z niwelacją terenu, przekształceniem szaty roślinnej i siedlisk faunistycznych, powstawaniem ścieków i odpadów oraz emisją zanieczyszczeń do powietrza i hałasu do środowiska. Wpływy tego typu, ograniczane dodatkowo zapisami planu oraz przepisami obowiązującego ustawodawstwa, będą miały generalnie charakter lokalny. Z tego względu realizacja ustaleń ocenianego dokumentu nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

9. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu w kontekście przepisów odrębnych dotyczących obszarów chronionych, znajduje się możliwy rozwój zainwestowania, na obszarach o skomplikowanych warunkach gruntowych, zagrożonych możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni, tj. w rejonie obszarów dawnej płytkiej eksploatacji górniczej oraz w rejonie szybu kopalnianego. Założenie dotyczące rozwoju zainwestowania w rejonie zlikwidowanego szybu, dotyczy terenu **6U**, który został przewidziany do zainwestowania, jako teren usługowy już w obowiązującym MPZP, natomiast do chwili obecnej, nie zostały w jego rejonie zrealizowane inwestycje.

W granicach analizowanego terenu, znajdują się także obszary, w rejonie których wskazuje się na obecność gruntów nasypowych o znacznych miąższościach, wymagających przed realizacją zainwestowania, ustalenia m.in. warunków geotechnicznych. Dotyczy to terenu pogórniczego nr 132, obejmującego obszar częściowo zlikwidowanej hałdy – dawnej KWK „Powstańców Śląskich” oraz byłych ZGH „Orzeł Biały”, położonej w północno – zachodniej części terenu.

Kwestią mogącą stanowić potencjalny problem z punktu widzenia komponentu przyrodniczego, jest możliwa realizacja farm fotowoltaicznych na analizowanym obszarze, w kontekście wpływu paneli słonecznych na migrujące ptaki wodno – błotne. Z uwagi na fakt, iż analizowany teren położony jest w niedalekiej odległości od kompleksu Żabich Dołów, jak również ze względu na obecność zbiorników wodnych w analizowanych graniach, lokowanie na znacznych powierzchniach zespołów ogniw fotowoltaicznych, może stwarzać potencjalne problemy dla awifauny związanej z biotopem zbiorników wodnych. Migrujące lokalnie ptaki mogą mylić instalacje fotowoltaiczne – na skutek efektu odbicia lustrzanego – z taflą wody i próbować na niej wylądować, co w konsekwencji może prowadzić do kolizji awifauny z infrastrukturą.

Kwestią problemową, wynikającą z ustaleń ocenianego projektu planu, dotyczącą możliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, jest również projektowany przyrost terenów przeznaczonych do zainwestowania, kosztem powierzchni czynnych biologicznie, w tym przede wszystkim w rejonie zadrzewień, który może wiązać się z zajęciem siedlisk gatunków chronionych, w szczególności drobnych ssaków owadożernych oraz ptaków.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza obszarami skupionymi w europejskiej sieci Natura 2000. Najbliższym obszarem naturowym jest Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie” (PLH 240003), położony w odległości około 3 km w kierunku północno - zachodnim. Z uwagi na odległość od w/w obszaru naturowego oraz ze względu na wprowadzone zapisy ograniczające potencjalnie negatywne oddziaływanie na środowisko, należy przyjąć, iż realizacja założeń projektu planu, nie spowoduje powstania czynników wpływających negatywnie na zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych w jego rejonie oraz nie wpłynie na stan populacji poszczególnych gatunków, w tym nietoperzy. Realizacja założeń projektu planu nie będzie miała wpływu na cele i przedmiot ochrony wskazanego powyżej obszaru Natura 2000.

W ustaleniach ocenianego projektu planu, wprowadzono szereg zapisów ograniczających oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska. Najistotniejszym z nich jest wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności przedsięwzięć mogących spowodować ryzyko

wystąpienia poważnych awarii, wprowadzenie zapisów szczegółowych, dotyczących dopuszczonych do realizacji na analizowanym terenie przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, jak również ustalenie, iż zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach nie może przekraczać granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny.

Poniżej zestawiono ustalenia zwarte w ocenianym projekcie planu, służące ochronie i ograniczeniu oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

10.1. OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W ocenianym projekcie planu miejscowego, wprowadzono szereg zapisów, których przestrzeganie umożliwi ochronę powietrza:

W zakresie ochrony powietrza wskazuje się na:

- 1) nakaz zapobiegania powstawaniu emisji i ograniczania wprowadzanych do powietrza substancji – zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- 2) zakaz magazynowania na otwartej przestrzeni surowców i materiałów pyłących.

W zakresie zaopatrzenie w ciepło ustala się:

- 1) dostawa ciepła z miejskiej sieci ciepłowniczej zdalaczynnej, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) dopuszczenie indywidualnych systemów grzewczych, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Pozytywny wpływ na stan jakości powietrza, będzie miało ponadto zachowanie obszarów biologicznie czynnych, w tym w ramach terenów zieleni ze zbiornikiem wodnym (ZWS), zieleni izolacyjnej (ZI), zieleni urządzonej (ZP) czy terenów ogrodów działkowych (ZD).

Ochronie powietrza będzie służył także zapis dotyczący ochrony ziemi, tj. nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych, stanowiących potencjalne źródło emisji pyłowych.

10.2. OCHRONA ŚRODOWISKA WODNO - GRUNTOWEGO

Ochronie środowiska wodno – gruntowego będą służyły następujące zapisy ujęte w planie:

W zakresie ochrony ziemi, wprowadza się następujące zapisy:

- 1) nakaz ochrony gleby przed degradacją lub zanieczyszczeniem;
- 2) nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych;
- 3) zakaz magazynowania surowców i materiałów bezpośrednio na powierzchni gruntu bez zabezpieczenia powierzchni przed infiltracją wód opadowych.

Ochronie powierzchni ziemi będą także służyły zapisy z zakresu gospodarki odpadami, w tym:

- 1) nakaz realizacji miejsc do zbierania odpadów komunalnych przy zastosowaniu osłon oraz zabezpieczeń przed infiltracją wód opadowych;
- 2) zakaz wykorzystywania terenu objętego planem w celu prowadzenia działalności polegającej na zbieraniu i przetwarzaniu odpadów, w tym surowców wtórnych, złomu i pojazdów wycofanych z eksploatacji, przy czym przez przetwarzanie odpadów należy rozumieć także składowanie odpadów, z zastrzeżeniem pkt 3 i pkt 4;
- 3) dopuszczenie dla działalności prowadzonych na terenach objętych planem, magazynowania odpadów powstałych w wyniku tej działalności wyłącznie w budynkach lub zadaszonych wiatach.
- 4) dopuszcza się wytwarzanie, przetwarzanie i zbieranie, odpadów na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem 6UP.

W analizowanym projekcie planu miejscowego, wprowadza się zapisy służące ochronie zasobów wodnych, w tym:

- 1) nakaz opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników poprzez ich retencjonowanie we własnym zakresie w obrębie działki;

- 2) nakaz zabezpieczenia drożności systemu odprowadzania wód na obszarze planu;
- 3) nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu;
- 4) zakaz realizacji inwestycji mogących prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych i wód powierzchniowych.

W zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych oraz wód deszczowych ustala się:

- 1) odprowadzanie ścieków sanitarnych do kanalizacji miejskiej, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;
- 2) dopuszczenie, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej, odprowadzenia ścieków sanitarnych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- 3) dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- 4) sukcesywna budowa rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej;
- 5) nakaz stosowania urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe odprowadzane z terenów parkingów terenowych o powierzchni powyżej 0,1 ha.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, ochronie środowiska gruntowo – wodnego – w kontekście całego analizowanego obszaru, prócz powyższych zasad, będzie służyło także zachowanie obszarów biologicznie czynnych, w tym w ramach terenów zieleni ze zbiornikiem wodnym (**ZWS**), zieleni izolacyjnej (**ZI**), zieleni urządzonej (**ZP**) czy terenów ogrodów działkowych (**ZD**).

10.3. OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM

W analizowanym dokumencie, w zakresie ochrony przed hałasem:

- 1) wskazuje się tereny należące do poszczególnych rodzajów terenów, dla których określono dopuszczalne poziomy hałasu zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:
 - a) tereny oznaczone symbolami **1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 1UM** na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
 - b) tereny oznaczone symbolami **9U i 10U**, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
 - c) tereny oznaczone symbolami **1MW, 2MW, 1MWU, 2MWU 3MWU, 4MWU, 5MWU, 6MWU, 7MWU**, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców,
 - d) tereny oznaczone symbolami **1ZD, 2ZD, 3ZD, 4ZD, 5ZD**, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
- 2) nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, w zapisach ocenianego dokumentu ustala się, że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przy czym:

- 1) dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami **1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 1MW, 2MW, 1MWU, 2MWU 3MWU, 4MWU, 5MWU, 6MWU, 7MWU, 1UM** obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową;
- 2) dla wszystkich pozostałych terenów w obszarze objętym planem obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności.

Na rysunku planu uwzględniono przebieg napowietrznej linii wysokiego napięcia 110 kV wraz ze strefą oddziaływania, gdzie ustala się zakaz :

- 1) lokalizacji budynków i pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi oraz obiektów i urządzeń związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: **7MN, 11MN, 1U, 2U, 3U, 6U, 4UP**;
- 2) realizacji obiektów i urządzeń związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1ZP, 2ZP, 1ZD**.

10.4. OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

W ocenianym projekcie planu ochronie różnorodności biologicznej będzie służyło wprowadzenie przeznaczeń, umożliwiających zachowanie funkcjonalności wewnętrznego układu przyrodniczego, w tym zachowanie najcenniejszych pod względem przyrodniczym terenów, tj. obszarów, w rejonie których zlokalizowane są zbiorniki wodne. Do najważniejszych z punktu widzenia bioróżnorodności ustaleń, należy zaliczyć wprowadzenie przeznaczenia terenów zieleni ze zbiornikiem wodnym (**ZWS**), zieleni izolacyjnej (**ZI**), zieleni urządzonej (**ZP**) czy terenów ogrodów działkowych (**ZD**). Zachowanie w/w terenów, gdzie ustala się zachowanie wysokiego odsetka powierzchni biologicznie czynnej, będzie wpływało w sposób pozytywny na lokalną florę oraz faunę.

Dla każdego przeznaczania terenów, w tym terenów zabudowy, w projekcie analizowanego MPZP, określono minimalny procentowy udział powierzchni biologicznie czynnych.

Poza powyższymi rozwiązaniami, nie stwierdza się potrzeby stosowania innych działań kompensacyjnych bądź ograniczających.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

W odniesieniu do terenu objętego opracowaniem, wskazuje się na występowanie kwestii potencjalnie problemowych, dla których należałoby rozpatrywać ewentualne rozwiązania alternatywne.

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu w kontekście przepisów odrębnych dotyczących obszarów chronionych, znajduje się możliwy rozwój zainwestowania, na obszarach o skomplikowanych warunkach gruntowych, zagrożonych możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni, tj. w rejonie obszarów dawnej płytkiej eksploatacji górniczej oraz w rejonie szybu kopalnianego. Z uwagi na wspomnianą możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, mogących skutkować stratami w mieniu, na obszarach płytkiej eksploatacji górniczej oraz w rejonie dawnych szybów, dla wszelkich działań inwestycyjnych, w tym przed realizacją obiektów kubaturowych, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, ustalające aktualne warunki geotechniczne. W rejonie dawnego szybu kopalnianego, przed realizacją zainwestowania, również należałoby ustalić geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi, należy ponadto ustalić strefę bezpieczeństwa od szybu.

W granicach analizowanego terenu, znajdują się także obszary, w rejonie których wskazuje się na obecność gruntów nasypowych o znacznych miąższościach, wymagających przed realizacją zainwestowania, ustalenia m.in. warunków geotechnicznych. Dotyczy to terenu pogórniczego nr 132, obejmującego obszar częściowo zlikwidowanej hałdy – dawnej KWK „Powstańców Śląskich” oraz byłych ZGH „Orzeł Biały”, położonej w północno – zachodniej części terenu. Przed wprowadzeniem zabudowy w w/w rejonie, należy przeprowadzić stosowne badania podłoża określające geotechniczne warunki posadowienia budynków zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem.

Do kwestii potencjalnie problemowych, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu, zaliczyć należy także wprowadzenie przeznaczeń terenów, umożliwiających lokalizację farm fotowoltaicznych, w kontekście potencjalnego oddziaływania na faunę, w tym m. in. na potencjalnie migrujące ptaki wodno – błotne. Na skutek możliwych pomyłek instalacji z taflą wody, może dochodzić do kolizji ptaków z ogniwami. Przed realizacją farmy

fotowoltaicznej, proponuje się w miarę możliwości przeprowadzić konsultację ze specjalistami w dziedzinie ornitologii, w celu weryfikacji potencjalnych lokalnych szlaków migracji oraz w przypadku ich potwierdzenia, takiego zaprojektowania inwestycji, aby wyeliminować lub zminimalizować potencjalnie negatywne oddziaływanie na awifaunę. Należy rozważyć stosowanie paneli fotowoltaicznych, które są wyposażone w warstwy antyrefleksyjne, skutkujące brakiem efektu odbicia światła oraz panele posiadające białe granice i białe paski podziału, które będą bardziej widoczne dla ptaków.

Kwestią potencjalnie problemową, wynikającą z założeń analizowanego dokumentu, jest planowany rozwój zainwestowania, skutkujący presją na siedliska przyrodnicze oraz gatunki z nimi związane. W przypadku konieczności wycinki porastającej w granicach terenów przewidzianych do rozwoju zainwestowania zieleni wysokiej, stanowiącej potencjalne siedlisko ptaków, w celu minimalizacji oddziaływania na gniazdujące ptaki, korzystne byłoby jej przeprowadzenie w okresie przypadającym na drugą połowę października do końca lutego, bądź po poprzedzającej ekspertyzie ornitologicznej, potwierdzającej możliwość przeprowadzenia planowanych prac w bez wpływu na ptaki. Planowaną wycinkę roślinności drzewiastej, należały także przeprowadzić z uwzględnieniem możliwości występowania chronionych gatunków ssaków, związanych z biotopem zadrzewień, tj. np. jeży. W przypadku powyższego problemu, sugeruje się, aby prace budowlane w analizowanych rejonach, poprzedzić wizją terenową, pozwalającą jednoznacznie stwierdzić obecność w/w zwierząt w rejonie planowanych prac, a w razie ich stwierdzenia, wprowadzić działania, mające na celu zabezpieczenie zwierząt. Należy pamiętać, iż wszelkie działania związane z realizacją ustaleń planu muszą być prowadzone z poszanowaniem ochrony gatunkowej, co wiąże się z respektowaniem zakazów wymienionych w art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody, w stosunku do gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową, również w zakresie ewentualnego zniszczenia ich siedlisk i ostoi. Jakiegokolwiek działania prowadzące do zniszczenia siedlisk gatunków zwierząt, roślin i grzybów podlegających ochronie prawnej, wymagają uzyskania stosownych decyzji derogacyjnych, wynikających z art. 56 ust. 2 pkt 1 i 2 w/w. ustawy.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsze opracowanie obejmuje prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic: Dworskiej, Strzelców Bytomskich i Stanisława Witczaka w Bytomiu - Etap II. Celem przedmiotowej prognozy jest przedstawienie i analiza przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją projektowanych przeznaczeń i zagospodarowania terenu. Dla określenia potencjalnego wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko posłużono się metodami analitycznymi wykorzystując analogie pomiędzy planowanymi przeznaczeniami terenów, a obszarami już zagospodarowanymi o zbliżonych funkcjach w odniesieniu do uwarunkowań środowiskowych.

Teren objęty opracowaniem zlokalizowany jest we wschodniej części miasta Bytomia, w zasięgu dzielnicy Stroszek oraz Śródmieście i zajmuje powierzchnię około 241,6 ha. Północna granica terenu, przebiega na południe od autostrady A1 oraz magistrali kolejowej, zachodnią granicę terenu wyznacza ul. Strzelców Bytomskich, południowa granica przebiega w rejonie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz ogrodów działkowych, położnych na południe od ul. Odrzańskiej, a także wyznacza ją ul. Powstańców Śląskich i Sandomierska, wschodnią granicę terenu wyznacza ul. Stanisława Witczaka, ul. Kruszcowa i ul. Adama Mickiewicza.

Wschodnia oraz zachodnia część analizowanego terenu, różni się od siebie pod względem zagospodarowania. Część wschodnia obejmuje obszary zabudowy miejskiej, gdzie zlokalizowane są budynki mieszkalne, usługowe oraz placówki edukacyjne, a także cmentarze. W zachodniej części terenu dominują powierzchnie nieużytków przemysłowych, porośnięte roślinnością, tereny rolnicze oraz ogrody działkowe. W północno – zachodniej części terenu znajduje się częściowo rozebrana hałda. Omawiany teren jest dobrze skomunikowany. Najważniejszym ciągiem drogowym jest tu ul. Strzelców Bytomskich, wyznaczające zachodnią granicę terenu, umożliwiającą bezpośredni dojazd do centrum miasta – kierunku południowym, natomiast w kierunku północnym umożliwiającą

dojazd do Tarnowskich Gór oraz umożliwiającą włącznie do Alei Jana Nowaka Jeziorańskiego. W granicach omawianego terenu przebiegają liczne sieci infrastruktury technicznej.

Dla przedmiotowego terenu, zostały dotychczas uchwalone dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, tj. tzw. plan „Dworska-Wschód” oraz plan „Dworska-Zachód”. Głównym założeniem przedstawionego do oceny projektu planu, jest uporządkowanie założeń urbanistycznych, ustalonych w w/w planach miejscowych, dostosowanie zapisów planu do obowiązującego ustawodawstwa oraz stworzenie jednolitego aktu prawa miejscowego. Przyjęte w ocenianym projekcie MPZP przeznaczenia terenów, są w większości zgodne z przeznaczeniami ustalonymi w planach obowiązujących, niemniej analizowany dokument stwarza także możliwości rozwoju zainwestowania na omawianym terenie. Zasadnicza różnica w proponowanym sposobie zagospodarowania, dotyczy wprowadzenia poza przyrodniczego przeznaczenia, w ramach terenów zabudowy usługowej (**2U, 3U, 5U, 6U**) i usługowo - mieszkaniowej (**1UM**) oraz terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej (**4UP, 5UP**), w rejonie powierzchni wskazanych w obowiązujących MPZP jako tereny zieleni, w zasięgu powierzchni biologicznie czynnych, w tym zadrzewionych, obecnie wolnych od zainwestowania. Istotnym założeniem analizowanego dokumentu, jest także ustalenie możliwości realizacji inwestycji, związanych z pozyskiwaniem energii ze źródeł odnawialnych. Na mocy ocenianego projektu planu, określono granice terenów, wyznaczonych na rozmieszczenie ogniw fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy przekraczającej 500 kW wraz ze strefą ochronną – na terenach oznaczonych symbolami : **1U, 2U, 3U, 4U, 5U, 6U, 4UP, 5UP**. Zakres zamierzeń planistycznych, wynikający z ustaleń ocenianego dokumentu, nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego*.

Poprzez brak realizacji ocenianego projektu planu, rozumie się utrzymanie aktualnego stanu planistycznego i realizację zagospodarowania terenów w oparciu o ustalenia planów obowiązujących. Z uwagi na fakt, iż na mocy ocenianego dokumentu, generalnie przewiduje się utrzymanie przyjętego porządku planistycznego, a proponowane zmiany, mają w większości charakter formalny, w tym wynikający z konieczności dostosowania zapisów MPZP do obowiązujących przepisów prawa krajowego, oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska – wynikające z realizacji zainwestowania w oparciu do plany obowiązujące bądź w oparciu o oceniany projekt planu, będą zbliżone. Zasadnicza różnica dotyczy wprowadzenia poza przyrodniczego przeznaczenia, w ramach terenów zabudowy usługowej (**2U, 3U, 5U, 6U**) i usługowo - mieszkaniowej (**1UM**) oraz terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej (**5UP, 4UP**), w rejonie powierzchni wskazanych w obowiązujących MPZP jako tereny zieleni oraz dopuszczenia możliwości lokalizowania farm słonecznych na terenach oznaczonych symbolami : **1U, 2U, 3U, 4U, 5U, 6U, 4UP, 5UP**.

W analizowanym projekcie planu dopuszczono możliwość realizacji przedsięwzięć, zaliczanych zgodnie z przepisami prawa, do grupy inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ich realizacja będzie wymagać uzyskania stosownych decyzji administracyjnych, w tym uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, poprzedzonej przeprowadzeniem oceny oddziaływania na środowisko. Ocena taka, przy znajomości szczegółów projektowych poszczególnych inwestycji, pozwoli określić szczegółowy wpływ przyszłej działalności, na środowisko, w tym np. wpływ na wody powierzchniowe i podziemne oraz grunty, wpływ w zakresie emisji hałasu do środowiska i zanieczyszczeń do powietrza czy wpływ na rośliny i zwierzęta. W kontekście przedsięwzięć oddziałujących znacząco na środowisko, w analizowanym projekcie planu, wprowadza się szereg zapisów ograniczających.

Oddziaływania na środowisko związane z realizacją ustaleń projektu planu, będą przede wszystkim następstwem przewidywanego rozwoju terenów zabudowy usługowej, usługowo – mieszkaniowej oraz terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej, jak również będą związane z realizacją ogniw fotowoltaicznych. Tereny przewidziane do zainwestowania, obejmują obszary w chwili obecnej pozbawione zabudowy. Stanowią je głównie tereny nieużytków, w tym porośnięte drzewami oraz tereny rolnicze.

W przypadku realizacji nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania, należy spodziewać się wystąpienia oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. Oddziaływanie krótkotrwałe na etapie budowy poszczególnych inwestycji, związane będzie z możliwą realizacją nowych obiektów budowlanych czy dopuszczonych na mocy planu elektrowni słonecznych. Na etapie budowy poszczególnych zamierzeń, będzie między innymi

dochodziło do emisji hałasu oraz uwalniania zanieczyszczeń do powietrza (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane). Oddziaływania te będą miały charakter chwilowy, ograniczony do czasu realizacji poszczególnych inwestycji. Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi. Wprowadzanie poza przyrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni zielonych i częściowym usunięciem porastającej jej roślinności. Wraz zajęciem terenów zielonych trwałe przekształcone zostaną siedliska zwierząt (ograniczona zostanie ich powierzchnia). Na etapie działalności poszczególnych inwestycji, można spodziewać się oddziaływania z zakresu emisji hałasu oraz oddziaływania z zakresu emisji zanieczyszczeń do powietrza. Oddziaływania te mogą wynikać z działalności poszczególnych przedsięwzięć, ale także mogą być związane z możliwym wzrostem ruchu samochodów, dojeżdżających w rejon nowych inwestycji. Do oddziaływań długotrwałych, należy także zaliczyć wzrost powstawania ścieków i odpadów. Na mocy ocenianego projektu planu, wprowadzono stosowne zapisy ograniczające, w tym m.in. z zakresu ochrony przez hałasem, ochrony powietrza, ochrony wód i powierzchni ziemi czy ochrony krajobrazu.

Założenia analizowanego projektu planu, nie będą wpływały na obszary chronione na mocy *ustawy o ochronie przyrody*, w tym na obszary Natura 2000.

Z uwagi na oddalenie od granic państwa oraz ze względu na lokalny charakter oddziaływania proponowanego w ocenianym projekcie planu przeznaczenia terenów, nie przewiduje się zaistnienia oddziaływania, wykraczającego poza granice kraju.

W odniesieniu do terenów objętych opracowaniem, wskazuje się na występowanie kwestii potencjalnie problemowych, dla których należałoby rozpatrywać ewentualne rozwiązania alternatywne. Wśród kwestii potencjalnie problemowych, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu w kontekście przepisów odrębnych dotyczących obszarów chronionych, znajduje się możliwy rozwój zainwestowania, na obszarach o skomplikowanych warunkach gruntowych, zagrożonych możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni, tj. w rejonie obszarów dawnej płytkiej eksploatacji górniczej oraz w rejonie szybu kopalnianego. Z uwagi na wspomnianą możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, mogących skutkować stratami w mieniu, na obszarach płytkiej eksploatacji górniczej oraz w rejonie dawnych szybów, dla wszelkich działań inwestycyjnych, w tym przed realizacją obiektów kubaturowych, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, ustalające aktualne warunki geotechniczne. W rejonie dawnego szybu kopalnianego, przed realizacją zainwestowania, również należałoby ustalić geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi, należy ponadto ustalić strefę bezpieczeństwa od szybu.

W granicach analizowanego terenu, znajdują się także obszary, w rejonie których wskazuje się na obecność gruntów nasypowych o znacznych miąższościach, wymagających przed realizacją zainwestowania, ustalenia m.in. warunków geotechnicznych. Dotyczy to terenu pogórniczego nr 132, obejmującego obszar częściowo zlikwidowanej hałdy – dawnej KWK „Powstańców Śląskich” oraz byłych ZGH „Orzeł Biały”, położonej w północno – zachodniej części terenu. Przed wprowadzeniem zabudowy w w/w rejonie, należy przeprowadzić stosowne badania podłoża określające geotechniczne warunki posadowienia budynków zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem.

Do kwestii potencjalnie problemowych, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu, zaliczyć należy także wprowadzenie przeznaczeń terenów, umożliwiających lokalizację farm fotowoltaicznych, w kontekście potencjalnego oddziaływania na faunę, w tym m. in. na potencjalnie migrujące ptaki wodno – błotne. Na skutek możliwych pomyłek instalacji z taflą wody, może dochodzić do kolizji ptaków z ogniwami. Przed realizacją farmy fotowoltaicznej, proponuje się w miarę możliwości przeprowadzić konsultację ze specjalistami, w celu weryfikacji potencjalnych lokalnych szlaków przemieszczania się tych zwierząt oraz w przypadku ich potwierdzenia, takiego zaprojektowania inwestycji, aby wyeliminować lub zminimalizować potencjalnie negatywne oddziaływanie na ptaki. Należy rozważyć stosowanie paneli fotowoltaicznych, które są wyposażone w warstwy antyrefleksyjne, skutkujące brakiem efektu odbicia światła oraz panele posiadające białe granice i białe paski podziału, które będą bardziej widoczne dla ptaków.

Kwestią potencjalnie problemową, wynikającą z założeń analizowanego dokumentu, jest planowany rozwój zainwestowania, skutkujący presją na siedliska przyrodnicze oraz gatunki z nimi związane. W przypadku konieczności

wycinki porastającej w granicach terenów przewidzianych do rozwoju zainwestowania zieleni wysokiej, stanowiącej potencjalne siedlisko ptaków, w celu minimalizacji oddziaływania na gniazdujące ptaki, korzystne byłoby jej przeprowadzenie w okresie przypadającym na drugą połowę października do końca lutego, bądź po poprzedzającej ekspertyzie, potwierdzającej możliwość przeprowadzenia planowanych prac w bez wpływu na ptaki. Planowaną wycinkę roślinności drzewiastej, należały także przeprowadzić z uwzględnieniem możliwości występowania chronionych gatunków ssaków, związanych z biotopem zadrzewień, tj. np. jeży. W przypadku powyższego problemu, sugeruje się, aby prace budowlane w analizowanych rejonach, poprzedzić wizją terenową, pozwalającą jednoznacznie stwierdzić obecność w/w zwierząt w rejonie planowanych prac, a w razie ich stwierdzenia, wprowadzić działania, mające na celu zabezpieczenie zwierząt.

Podsumowując, założenia projektowe, przyjęte w ocenianym dokumencie planistycznym, dotyczą możliwości rozwoju zainwestowania kosztem powierzchni biologicznie czynnych, w rejonie obszaru silnie przekształconego przez człowieka. Na mocy ocenianego dokumentu, przewidziano wprowadzenie przeznaczeń terenów, które umożliwią w przyszłości, lokalizację przede wszystkim przedsięwzięć związanych z usługami oraz produkcją, w mniejszym stopniu z funkcją mieszkaniową, a także przedsięwzięć związanych pozyskiwaniem energii w oparciu o źródła odnawialne. Rozwój nowych terenów zainwestowanych, możliwy będzie w rejonie powierzchni, które na przestrzeni lat podlegały silnemu przekształceniu. Istotnym założeniem ocenianego projektu planu, jest wprowadzenie szeregu zapisów dotyczących możliwości rozwoju przyszłego zainwestowania, w tym zapisów które będą ograniczały potencjalne niekorzystne oddziaływanie przyszłych inwestycji na środowisko. Zachowano tu także częściowo tereny zieleni, w tym najcenniejsze pod względem przyrodniczym, obszary zbiorników wodnych oraz część terenów, w rejonie których porastają zadrzewienia. Wprowadzone na mocy ocenianego dokumentu założenia, umożliwiające prowadzenie działalności z zakresu usług oraz produkcji, realizują potrzeby rozwoju gospodarczego miasta, ale także, poprzez zachowanie terenów zieleni, respektują konieczność ochrony i kształtowania ekosystemu na obszarach miejskich, w tym zdegradowanych. Uchwalenie ocenianego projektu planu miejscowego jako elementu prawa lokalnego, z uwagi na wprowadzone zapisy ograniczające, w postaci nakazów oraz zakazów, umożliwi prowadzenie zainwestowania w sposób zorganizowany oraz pozwoli zminimalizować potencjalnie negatywne oddziaływanie na środowisko. Założenia ocenianego projektu miejscowego planu, nie stoją w sprzeczności z przepisami odrębnymi.

13. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA WYBRANYCH ELEMENTÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENU ORAZ UWARUNKOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

ZDJĘCIE 1 Zabudowa mieszkaniowa przy ul. Oświęcimskiej oraz wieża wodna – obiekt zabytkowy

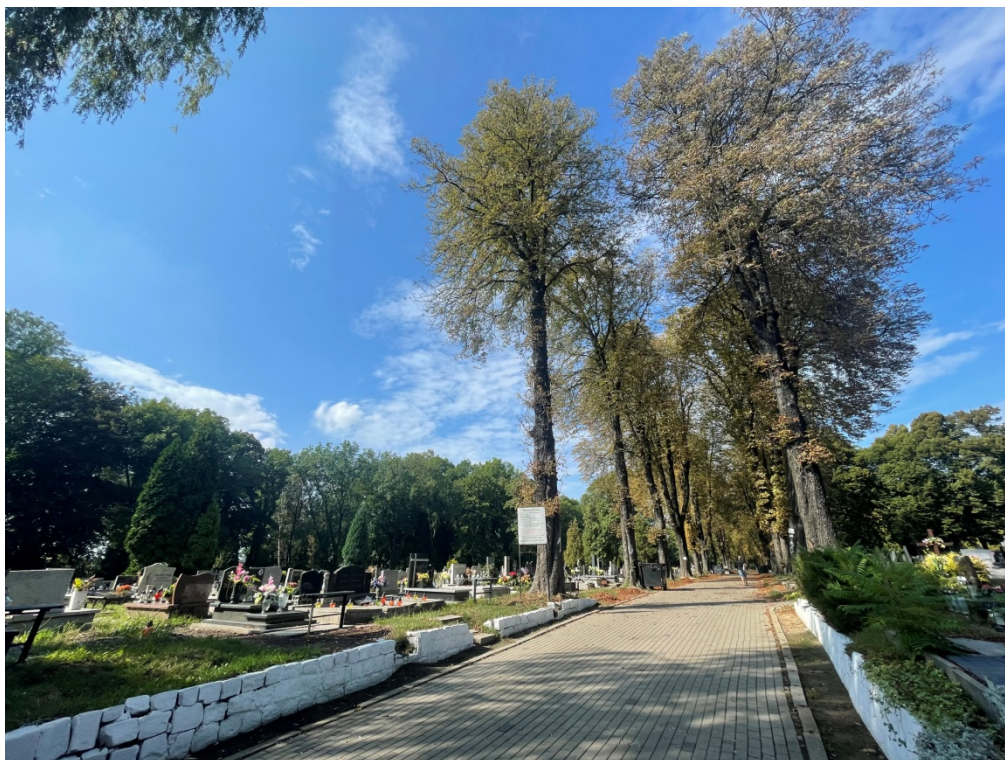
ZDJĘCIE 2 Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, w rejonie ul. Północnej

ZDJĘCIE 3 Budynek Państwowych Szkół Budownictwa wraz z zielenią urządzoną, ul. Powstańców Śląskich

ZDJĘCIE 4 Stacja elektroenergetyczna Bolko 110 kV, ul. Mickiewicza

ZDJĘCIE 5 Cmentarz parafialny przy ul. Powstańców Śląskich

ZDJĘCIE 6 Monocenozy nawłoci (*Solidago* sp.), w rejonie nieużytków w północnej części terenu

ZDJĘCIE 7 Obszary użytków rolnych, zadrzewienia oraz zbiornik wodny, w północnej części terenu

ZDJĘCIE 8 Grunty nasypowe oraz płaty roślinności spontanicznej, w rejonie obszaru pogórniczego nr 132